

**Yleisökaivaus Ruokolahdella Kukonharjun kanavalla vuonna 2006
V.-P. Suhonen**

Museovirasto/RHO

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT	4
YLEISÖKAIVAajat	5
1. JOHDANTO	6
2. HISTORIALLINEN TAUSTA	6
3. TAVOITTEET	10
4. TUTKIMUSALUEET	11
5. TUTKIMUSMENETELMÄT	11
6. KAIVAUSHAVAINNOT	13
6.1. KAIVAUSALUE 1 (38 M ²)	13
6.2. KAIVAUSALUE 2 (12 M ²)	19
<i>Tulisija/uuni R207</i>	21
<i>Tulisija/uuni R208</i>	22
6.3. KOEOJA 3 (5 M ²)	25
6.4. KOEOJA 4 (5 M ²)	26
7. KANAVAN LÄNSIRANNALLA HAVAITTUJA UUSIA RAKENTEITA	26
8. TULOKSET	27
LÄHTEET JA KIRJALLISUUS	28

Liitteet

- Liite 1:** Peruskarttaote.
- Liite 2:** Yleiskartta, kaivausalueet ja mittaukset, 1:1000
- Liite 3:** Yleiskartta, kaivausalueiden rakenteet, 1:25, 1:50
- Liite 4:** Diakuvaluettelo.
- Liite 5:** Mustavalkokuvaluettelo
- Liite 6:** Löytöluettelo
- Liite 7:** Yksiköt ja rakenteet
- Liite 8:** Kaivauskartat

Tiivistelmä

Museoviraston rakennushistorian osasto järjesti 10.–19.7.2006 yleisökaivaukset Puumalan ja Ruokolahden kuntien rajalla sijaitsevalla Kukonharjun kanavalla. Kaivaukset suoritettiin Ruokolahden puolella kahdella paikalla kanavan länsirantaa. Molemmille kohdille on merkitty asuinrakennus Kukonharjun vuoden 1804 kartalle. Yleisökaivausten lisäksi ehdittiin tehdä jonkin verran kartoitusta ja pienimuotoisia koetutkimuksia.

Kaivausalueelta 1 paljastui kallion laella olevan rakennuksen itäpuoli. Rakennuksen itäsivun perustus oli kylmämuurattu harmaakivistä kallion reunalle. Etelässä kivijalka koostui savipenkasta, jonka päällä oli kiviä. Kivien koot noudattivat kallion pinnanmuodostusta siten, että kivet suurenevät idästä länteen päin. Aivan eteläsivun itäpäässä perustus muodostui pelkästä savipenkasta.

Rakennuksen perustuksen sisäpuolisessa stratigrafiassa näkyi kaksi erillistä vaihetta. Aivan kallion pinnalla oli palokerros, jonka yläosassa oli jonkin verran palamatonta puuta. Palo-/puukerroksen yllä oli täytehiekkää. Täytehiekkan päällä oli yksi lähes koko kaivausalueen halki ulottunut pohjois-eteläsuuntainen hiiltynyt puu, jonka molemmissa päissä oli itä-länsisuuntaisten poikkipuiden jäännökset. Pohjois-eteläsuuntaisen lankun länsipuolella oli tiilestä, tiilimurskasta ja palaneesta savesta koostunut tulisijan/uunin pohja.

Kaivausalueen 1 stratigrafiassa saattoivat näkyä yhden rakennuksen rakentamiseen liittyvät vaiheet. Toisaalta ei ole myöskään poissuljettua, että kyseessä olisivat kahden erillisen rakennuksen jäännökset. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa ensimmäinen rakennus olisi palanut, minkä jälkeen samalle paikalle olisi rakennettu uusi rakennus.

Kaivausalueelta 1 löytyi palanutta savea, tiiltä, punasavikeramiikkaa, ikkunalasia, tuluspiitä ja raudan paloja. Löytöaineisto ajoittuu 1700- ja 1800-lukujen vaihteeseen.

Kaivausalueelta 2 paljastuivat kahden tulisijan/uunin jäännökset. Pohjoisempi vastasi rakenteiltaan kaivausalueelta 1 esiin tullutta tulisijan/uunin pohjaa muutoin paitsi, että se oli paremmin säilynyt ja että sen tiiliseinien paikat erottuivat. Rakenteesta löytyi pala punasavikeramiikkaa.

Kaivausalueen 2 eteläisempi tulisija/uuni ainoastaan paljastettiin. Rakenteen etelä- ja pohjoisseinät olivat lohkokiviset. Itäseinä ja keskusta koostuivat sen sijaan pienistä luonnonkivistä, joiden tukena oli savea ja huonolaatuista tiiliä. Tulisija/uuni oli rakennettu hirsipedin päälle.

Kaivausalueelta 2 löytyi mm. fajanssia, ikkunalasia, lasiastian reunapala, palanutta savea ja tiiliä. Huonolaatuista tiiltä oli usein mahdoton erottaa palaneesta savesta.

Arkisto- ja rekisteritiedot

Kunta:	Puumala, Ruokolahti
Muinaisjäännöstyyppi:	Kulkuväylät
Tyypin tarkenne:	Kanavat
Rauhoitusluokka:	I
Ajoitus:	1790-luku→nykyaika.
Peruskartta:	4121 03
Koordinaatit:	Alueen keskipiste: ikoo 3 581 400; pkoo 6 821 400.
Tutkimuksen laatu:	Kaivaus, kartoitus.
Kaivetun alueen laajuus:	80 m ²
Kenttätyöaika:	3.7.–28.7.2006 (yleisökaivaus 10.–19.7.2006)
Diapositiivit:	MV/RHO 125666:1–57
Mustavalkonegatiivit:	MV/RHO 125667:1–101
Löydöt:	KM 2006103: 1-62
Tutkimushistoria:	Kauppi, Ulla-Riitta 1989: Kertomus matkasta Käyhkään, Kukonharjun ja Telataipaleen Venäjän Saimaan laivaston kanaville sekä niihin liittyneiden kasarmialueiden jäännöksille Savossa 7.-8.9.1989. Suhonen, V.-P. 2004: Suvorovin kanavien arkeologinen inventointi vuonna 2004 Suhonen, V.-P. 2005: Puumalan Kukonharjun kanavan arkeologinen kaivaus ja täydennyskartoitus vuonna 2005
Alkuperäinen raportti:	Museoviraston rakennushistorian osaston arkisto (MV/RHO:A).
Kopiot (4 kpl):	Etelä-Karjalan maakuntamuseo; Savonlinnan maakuntamuseo; Etelä-Savon TE-keskus; Kaakkois-Suomen TE-keskus.

Yleisökaivajat

Arto Grön 10.7.2006
Airi Heikkeri 12.–13.7.2006
Terttu Heikkeri 12.7.2006
Tuija Heikkilä 15.7.2006
Sini Heinonen 18.–19.7.2006
Juhani Ikävalko 10.7.2006
Leena Jormanainen 10.7.2006
Raili Kaasinen 18.7.2006
Eero Karjalainen 13.–14.7.2006
Jaana Kolari 11.7.2006
Pekka Kostiainen 12.7.2006
Emma Kostiainen 12.7.2006
Liisa Kotisalo 18.–19.7.2006
Ulla Lankinen 17.–19.7.2006
Tatu Lipsanen 10.7.2006
Erika Luhtanen 10.7.2006
Suvi Luukkonen 17.7.2006
Tuula Luukkonen 17.7.2006
Satu Lyytikäinen 11.7.2006
Kari Johannes Massinen 12.7.2006
Marja-Liisa Massinen 12.–13.7.2006
Helena Meskanen 14.–19.7.2006
Eija Mettälä 15.7.2006
Paula Mielo 11.7.2006
Johannes Mielo 11.7.2006
Susanna Mielo 11.7.2006
Markku Mustonen 11.7.2006
Tiina Mustonen 11.7.2006
Juha Paavilainen 13.–14.7.2006
Joonas Paavilainen 13.–14.7.2006
Helena Pellikka 15.7.2006
Sirpa Peltonen 13.–14.7.2006
Anne Pesu 13.7.2006
Pertti Saukkonen 12.–13.7.2006
Eija Sayyahin 17–19.7.2006
Anne Suikkanen 18.–19.7.2006
Mikael Tynkkynen 12–14.7.2006
Päivi Väisänen 11.7.2006

1. Johdanto

Museoviraston rakennushistorian osasto järjesti 10.–19.7.2006 yleisökaivaukset Puumalan ja Ruokolahden kuntien rajalla sijaitsevalla Kukonharjun kanavalla. Tutkimuksia johti FM V.-P. Suhonen. Apulaistutkijoina toimivat FM Ulrika Rosendahl ja Huk John Lagerstedt. Kaivajiksi palkattiin paikkakuntalaiset Aimo Kyhyräinen, Harri Lindström ja Markku Luukkonen. Kenttätyöt liittyivät vuonna 2002 aloitettuun Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon TE-keskusten rahoittamaan Suvorovin kanavien restaurointihankkeeseen.

Kuva 1: Kaivausalueita 1 avataan. Kuvassa vasemmalta oikealle Aimo Kyhyräinen, Harri Lindström ja Markku Luukkonen.

2. Historiallinen tausta¹

Puumalansalmen jäätyä vuonna 1743 solmitussa Turun rauhassa ruotsalaisten hallintaan Venäjän puolella rajaa sijainneiden Lappeenrannan ja Savonlinnan linnoitusten välillä ei ollut vesiyhteyttä. Saimaan strategisen merkityksen paljastuttua vuosien 1788–1790 sodassa tekivät venäläiset heti rauhan astuttua voimaan päätöksen uuden vesireitin avaamisesta etelästä pohjoiseen. Ruokolahden ja Taipalsaaren Kutveleen, Ruokolahden Käyhkään, Puumalan ja Ruokolahden Kukonharjun ja Sulkavan Telataipaleen avokanavat kaivettiin vuosina 1792–1798. Kyseessä olivat ensimmäiset loppuunsaatetut suuret kanavat Suomessa.

¹ Tietojen alkuperä ks. kaivauskertomuksen lähde- ja kirjallisuusluettelo.

Kartta 1: Kukonharjun kanavan tuleva paikka vuonna 1789.

Saimaan sotakanavien rakennustyöt aloitettiin sotamarsalkka Aleksandr Suvorovin johdolla ja hovineuvos Johan (Ivan) Lauben valvonnassa. Ns. Suvorovin kanavien rakentamisesta ja hoidosta töiden aikana vastasivat sotilasviranomaiset. Kun kanavat valmistuivat, niiden ylläpito siirrettiin Venäjän vesikululaitokselle, joka sijoitti tarkkailijansa yhdessä 11 sotilaan komennuskunnan kanssa Kukonharjuun.

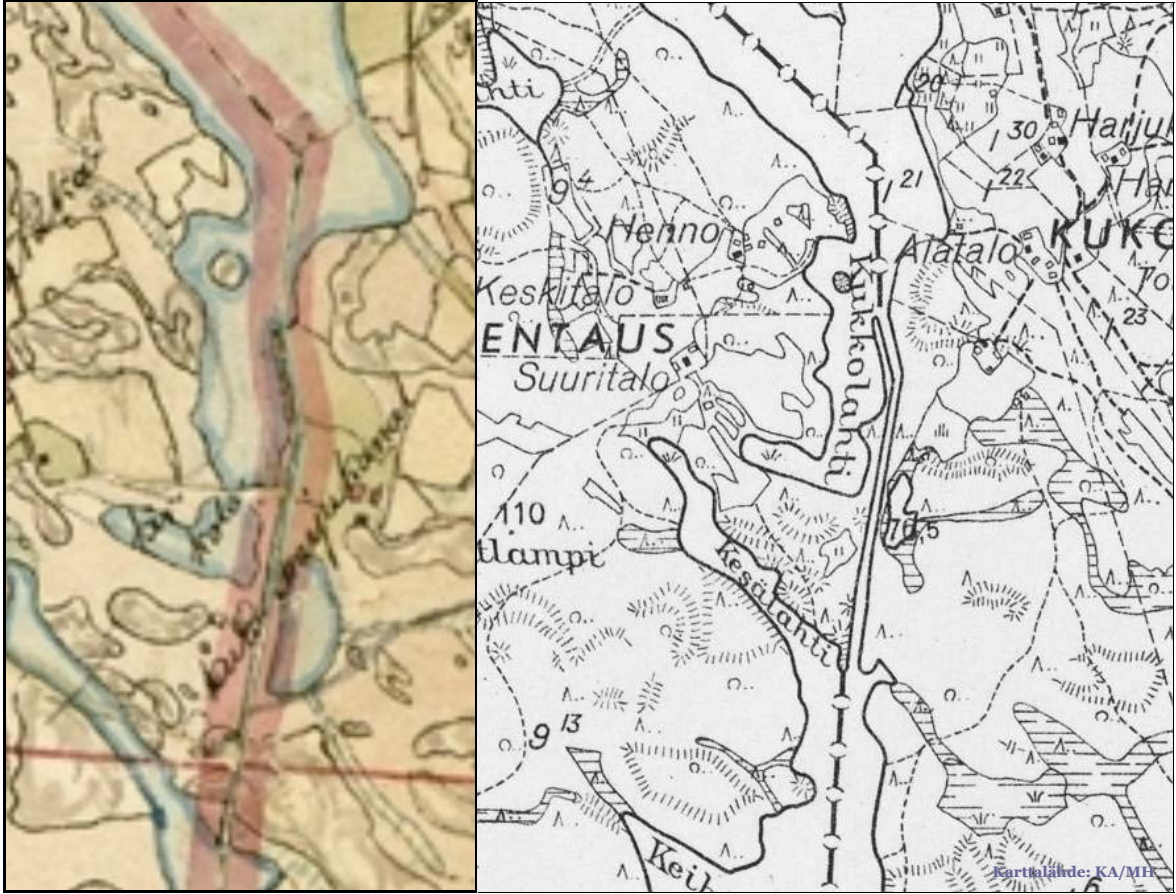
Saimaan sotakanavilla ei ollut Suomen sodan jälkeen sotilaallista merkitystä, ja ne luovutettiin vuonna 1816 Suomen koskenperkausjohtokunnan vastuulle. Kanavat säilyttivät merkityksensä Savonlinnan ja Lappeenrannan välisenä liikenneyhteytenä. Maaseudun väestö vei kaupunkiin maataloustuotteita ja toi paluulastina yleisyystarvikkeita, nautintoaineita, tehdastuotteita ja siirtomaatavaroita.

Kartta 2: Kukonharjun ja Käyhkään kanavien tulevat paikat vuonna 1791.

Ruokolahden ja Puumalan kuntien rajalla sijaitseva Kukonharjun kanava on noin 800 metriä pitkä ja pinnalta 13,5 metriä ja pohjasta 10 metriä leveä. Kanava kulkee etelässä kallioiden maaston läpi. Louhittuja kiviä on käytetty kanavan seinämiin, arkkuihin ja bastioneihin. Kaivettua maata on hyödynnetty kanavaan kuuluvia kannaksia rakennettaessa.

Kanavan luona 1700- ja 1800-lukujen vaihteen tienoilla olleet rakennukset lukuun ottamatta itärannan kanavanvartijan taloa ovat jääneet pois käytöstä 1800-luvun puoliväliin mennessä.

Kartat 3-4: Kukkonharjun kanava vuosina 1852 ja 1945.

3. Tavoitteet

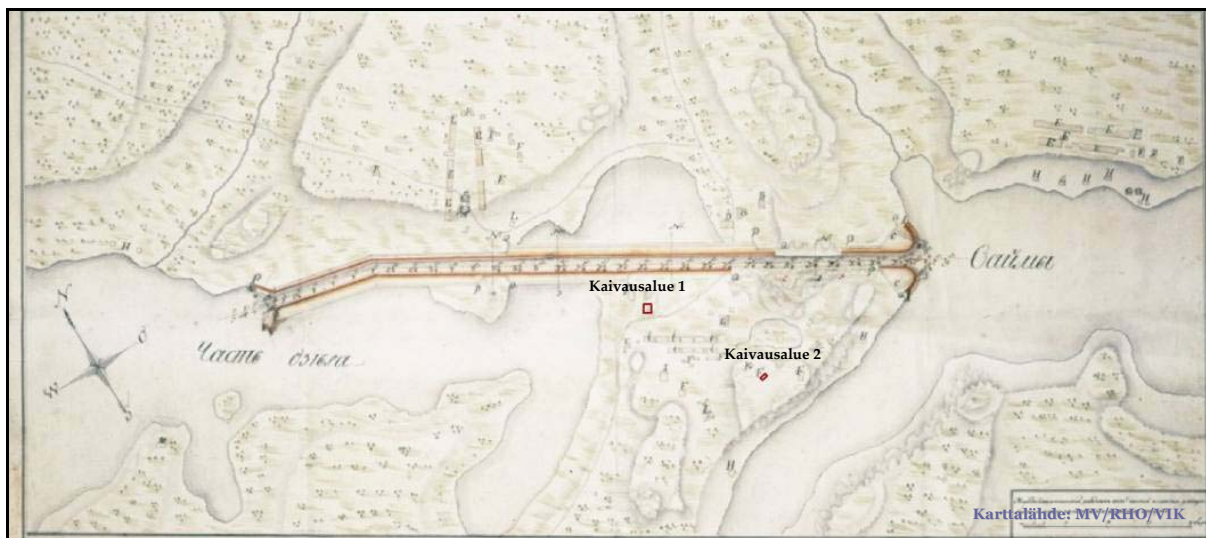
Kukonharjun kanavan vuoden 2006 yleisökaivauksilla oli seuraavia päämääriä:

- 1) Saada konkreettista tietoa siitä, millaista elämä Kukonharjun kanavayhdyskunnassa on ollut.
- 2) Tuottaa tietoa muinaisjäännöspolun suunnittelua ja valmistelua varten. Tavoitteena oli, että kaivaustuloksia hyödynnettäisiin mm. opastauluissa.
- 3) Herättää ihmisten kiinnostus menneisyyteen ja arkeologiaan. Välittämällä tietoa esi-isien toiminnasta maastoon jääneistä merkeistä tehdään arkeologian arvo ymmärrettäväksi suurelle yleisölle. Samalla edistetään kaikkien muinaisjäännösten suojelua.

Kuva 2: Yleisökaivaukset käynnissä kaivausalueella 1. Kuvassa vasemmalta oikealle Sirpa Peltonen, Aino-Maija Pennanen, Helena Meskanen ja Ulrika Rosenthal.

4. Tutkimusalueet

Kartta 5: Kukonharjun kanava vuonna 1804 ja vuoden 2006 kaivausalueet.

Kesän 2006 yleisökaivaukset suoritettiin Ruokolahden kunnan puolella kahdella kohdalla Kukonharjun kanavan länsirantaa. Molemmille paikoille on merkitty asuinrakennus vuoden 1804 kartalle (ks. kartta 5). Kaivausalueiden valintaan vaikuttivat sekä sopivuus yleisökaivausten tarpeisiin että odotettavissa olleet tulokset.

Yleisökaivausten ohella suoritettiin suppeampia koeluonteisia tutkimuksia eräiden kanavan länsipuolen eteläosassa vuonna 2004 havaittujen mahdollisten rakennusten pohjien luona. Lisäksi kartoitettiin raivauksen yhteydessä esille tulleita rakenteita.

5. Tutkimusmenetelmät

Kukonharjun kanavan länsirannalle määritettiin yleisökaivausta varten kaksi kaivausaluetta. Kaivausalueiden sijainnit ja suunnat valittiin maanpinnalle näkyvien rakenteiden perusteella. Pyrkimyksenä oli välttää tutkimusten aikana uuneihin, perustuksiin tai muihin rakenteisiin syntyviä ”vinoja” leikkauksia, jotka vaikeuttavat sekä kaivamista että tulkintojen tekoa.

Kaivausalueet nimettiin siten, että pohjoisempi sai numeron 1 ja eteläisempi numeron 2. Kaivausalueen 2 vierelle etelään avattiin yleisökaivausten vara-alueiksi koeajat 3 ja 4. Koeajissa suoritettiin aikataulullisista syistä johtuen ainoastaan pienimuotoisia mutta toisaalta riittäviä kaivauksia.

Kaivausalueille 1 ja 2 muodostettiin omat toisistaan selvästi erottuvat tutkimukselliset koordinaatistot: kaivausalue 1 100/200 ja kaivausalue 2 200/400. Metrin levyisille koeajille 3 ja 4 ei määritetty koordinaatistoja. Kaivausalueet sidottiin takymetriä hyväksi käyttäen vuosien 2004 ja 2005 kartoituksiin ja valtakunnalliseen koordinaatistoon.

Kukonharjun kesän 2006 arkeologiset tutkimukset suoritettiin yleisökaivauksen asettamilla ehdoilla. Yleisökaivajilta ei luonnollisesti voitu odottaa samaa työpanosta kuin alan ammattilaisilta tai palkatulta henkilökunnalta. Kaivausmenetelmien tuli olla sellaisia,

että kaikki kykenivät työhön. Toisaalta samalla oli pidettävä huolta myös kaivausten tieteellisestä tasosta. Vuoden 2005 positiivisten kokemusten perusteella päätettiin kaivaukset suorittaa tälläkin kertaa yksikkökaivausmenetelmällä. Valinta oli jälleen oikea. Mitään ongelmia ei ilmennyt. Päinvastoin yleisökaivajat olivat erittäin tarkkoja ja motivoituneita.

Kaivausalueiden 1 ja 2 turpeet ja pintamaat poistettiin lapioilla ja kaivauslastoilla. Muutoin kaivaukset suoritettiin eräitä täytekerroksia lukuun ottamatta lastoilla. Koeajat 3 ja 4 kaivettiin lapioilla, ja lastoja käytettiin ainoastaan tasojen ja profiilien siistimiseen.

Kaivausalueen 2 tulisijat/uunit R207 ja R208 tutkittiin itsenäisinä kokonaisuuksina. Tulisijoja/uuneja ei purettu tai tutkittu pohjaan saakka. Tulisijan/uunin R208 pohjan keskelle tehtiin leikkaus. Tulisijan/uunin R207 kaikki ehjät kivirakenteet jätettiin koskemattomiksi. Tulisijojen/uunien pohjat pyrittiin mahdollisuuksien mukaan ottamaan esille muotoutumisprosessia vastaavissa yksiköissä. Koska uunit olivat enemmän tai vähemmän hajonneita, jouduttiin välivaiheina dokumentoimaan myös teknisiä tasoja.

Kaivausalueiden 1-2 maayksiköille ja rakenteille annettiin omat tunnusnumerot. Molemmilla kaivausalueilla oli oma kolminumeroinen numerointi, jossa ensimmäinen luku oli alueen koodi. Esimerkiksi kaivausalueen 1 yksiköt ja rakenteet numeroitiin juoksevasti seuraavasti: R101, Y102, Y103 jne. Turve ja pintamaa saivat molemmilla alueilla numerokseen nollan (Y100, Y200).

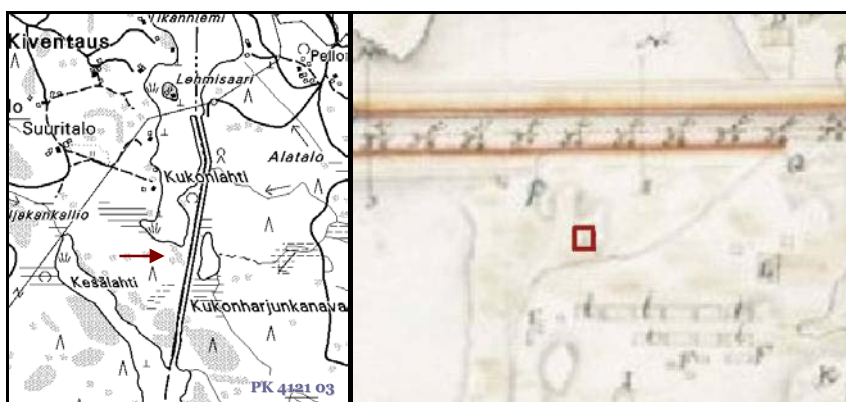
Kaivausalueilta piirrettiin tarpeen mukaan taso- ja profiilikarttoja. Havainnot taltioitiin sekä mustavalko- että diafilmille. Lisäksi käytössä oli digitaalikamera. Mustavalkonegatiivit luettelointiin Museoviraston rakennushistorian osaston arkistoon numeroilla MV/RHO 125667: 1-101 ja diapositiivit numeroilla MV/RHO 125666: 1-58.

Kaivausalueiden löydöt otettiin talteen yksiköittäin ja ruuduittain (1 x 1 m). Kaivauslöydöt talletettiin Kansallismuseon historiallisen ajan kokoelmiin numeroilla KM 2006103: 1-62.

6. Kaivaushavainnot

6.1. Kaivausalue 1 (38 m²)

Kaivausalue 1 sijoitettiin vuoden 2004 kartoituksen kohteen KU29 paikalle². Kanavan vierellä lännessä sijaitsevan kallion tasatulla laella on noin 7 x 12 metriä laaja rakennuksen pohja. Paikalla on ollut asuinrakennus vuonna 1804. Ennen kesän 2006 kaivausten aloittamista rakennuksen harmaakivinen kylmämuurattu kivijalka näkyi aluskasvillisuuden ja sammaleen alta ainoastaan pohjoisessa. Muualla perustus erottui maan päälle vain matalana vallina.

Kartat 6-7: Tutkitun rakennuksen paikka nykyään ja vuonna 1804.

Kaivausalueen 1 lounaiskulmalle annettiin koordinaattiarvo 100/200. Laajennusten jälkeen kaivausalue 1 ulottui eteläsivulla koordinaattipisteestä 100/198 itään koordinaattipisteeseen 100/204 ja pohjoisreunalla koordinaattipisteistä 104–106/198 itään koordinaattipisteisiin 104–106/205.

Dokumentointivaihe 1

Turpeen ja pintamaan (Y100) poiston jälkeen tuli koko kaivausalueelta lukuun ottamatta länsilaitaa esille vaalean ruskea/harmaa hiekka (Y101). Vaalean ruskeassa/harmaassa hiekassa (Y101) oli joitakin läikkiä tumman harmaaksi värjäytynyttä hiekkaa (Y104). Lisäksi puiden juurten kohdalla näkyi tummaa hiilensekaista hiekkaa (Y105).

Kaivausalueella oli linjalla Y=201 neljä metrin matkalla tumman harmaata hiekkaa (Y104) ja puuta pohjois-eteläsuunnassa noin 0,2 metriä leveänä katkonaisena kaistaleena. Tältä kohdalta paljastui kaivausten edetessä pohjois-eteläsuuntainen puu (R114).

Kaivausalueen länsilaidalla näkyi dokumentointivaiheessa 1 pohjakaavaltaan suorakulmainen 1 x 4 metriä laaja alue, jonka eteläosassa oli tiilensekaista hiekkaa (Y107) ja pohjoispuolella vaaleaa hiesun- ja savensekaista hiekkaa (Y108). Vaaleassa hiesun- ja savensekaisessa hiekassa (Y108) erottui siellä täällä jonkin verran tiilimurskaa ja irtonaisia tiilen kappaleita.

² Ks. Suhonen 2004.

Kaivausalueen eteläpuolelta tuli esille 3 metriä pitkä kivirivi (R102), jonka ympärillä oli sekä tumman harmaaksi värjäytynyttä hiekkaa (Y104) että vaalean ruskeaa/harmaata hiekkaa (Y101).

Kuva 3: Kaivausalue 1 turpeen poiston jälkeisessä dokumentointivaiheessa 1.

Kaivausaluetta 1 laajennettiin itään päin ruutuihin 104–105/204, jotta rakennuksen kivijalka tulisi kokonaan esiin. Kivijalka R110 (=R102) oli ainakin kaivausalueen laajennusosan paikalla kylmämuurattu suoraan paljaalle peruskalliolle. Kivien päällä oli ainoastaan turvetta ja pintamaata (Y100/Y111). Laajennusalueella sijainnut kivijalan osa oli hajonnut. Sekä pohjois- että eteläprofiilissa näkyi kuitenkin ehjää perustusta.

Kuva 4: Kaivausalue 1 dokumentointivaiheessa 1.

Dokumentointivaihe 2

Vaalean ruskean/harmaan hiekan (Y101) ja tumman harmaaksi värjäytyneen hiekan (Y104) alta paljastui peruskallion päällä ollut muutaman sentin paksuinen kerros tummaa nokimaata (Y105). Nokimaan (Y105) yläpuolella ja seassa oli säilynyt jonkin verran palamatonta puuta. Eräiden puiden suunnat olivat edelleen näkyvissä. ”Epäjärjestyksessä” olleista puista ei näyttänyt muodostuvan lattiaa. Pikemminkin kyseessä olivat kalliolla poltettujen puiden jäännökset.

Kaivettaessa ruskeaa/harmaata hiekkaa (Y101) tuli kaivausalueelta esille linjalta Y=200 neljä metriä pitkä, 0,25 metriä leveä ja noin 0,05 metriä paksu etelä-pohjoissuuntainen lankku (R114). Lankku oli täytehiekan (Y101) päällä. Lankun pohjoispäässä oli jäljellä 0,35 metriä pitkä ja 0,25 metriä leveä itä-länsisuuntaisen poikkipuun kappale. Eteläpäässä oli 0,25 metriä leveä aukko, joka saattoi olla toisen poikkipuun paikka. Mahdollinen poikkilankku näkyi myöhemmin dokumentointivaiheessa 3 kallion päällä olevana värjäntymänä (ks. kuvat 8-9).

Kuva 5: Kaivausalueelta esiin tullutta palokerrosta ja rakennuksen kivijalkaa dokumentointivaiheessa 2.

Kaivausalueen länsipäädystä tiilensekaisen hiekan (Y107) ja vaalean hiesunsekaisen hiekan (Y108) alta paljastui tulisijan/uunin pohja (R112/Y113). Tulisijan/uunin pohja (R112/Y113) näkyi 4 x 1 metriä laajana kovaksi palaneena savipetinä, jonka yläosassa oli sekä ehjiä tiiliä, tiilenkappaleita että tiilimurskaa. Tulisijan/uunin eteläpuolella ruudussa 102/198 oli erityisen paljon tiilimurskaa. Pohjoisempänä oli vähemmän tiilimurskaa ja enemmän palanutta savea. Tulisijan/uunin alueella olleet tiilet eivät muodostaneet seinälinjoja tai muita selkeitä rakenteita. Savipeti oli täytehiekan (Y101) päällä. Täytehiekan (Y101) ja kallion välissä oli nokimaata (Y105).

Rakennuksen eteläosan kivijalka (R102) oli dokumentointivaiheessa 2 kokonaan esillä. Kivijalkakivet oli asetettu kallion päälle kootulle savipenkalle. Linjalta Y=201 eteenpäin perustus oli pelkästään 0,2–0,25 metriä leveä savipenkka. Savipenkassa näkyi joitakin kivien painautumia.

Kuvat 5-6: Tulisijan/uunin pohja ja pohjois-eteläsuuntainen lankku kuvattuna luoteesta ja pohjoisesta.

Vaalean ruskeasta/harmaasta hiekasta (Y101) löydettiin useita ikkunalasin paloja (KM 2006103: 2-5, 7-8, 22). Samasta yksiköstä saatiin lisäksi talteen tuluspiitä (: 1), kivirenkään katkelma (: 10), punasavikeramiikka-astian kappale (: 13) ja runsaasti palanutta savea ja tiiliä (: 6, 9, 11–12, 14–21).

Kuva 7: Pohjois-eteläsuuntaisen lankun itäprofiili pohjoisessa. Huomaa lankun pohjoispuolella (=vasemmalla) oleva itä-länsisuuntainen puu.

Tiilensekaisesta hiekasta (Y107) löydettiin tiiliä ja palanutta savea (KM 2006103: 23–24). Vaaleasta hiesunsekaisesta hiekasta (Y108) otettiin talteen sekä tiiliä että palanutta savea (KM 2006103: 25–30).

Dokumentointivaihe 3

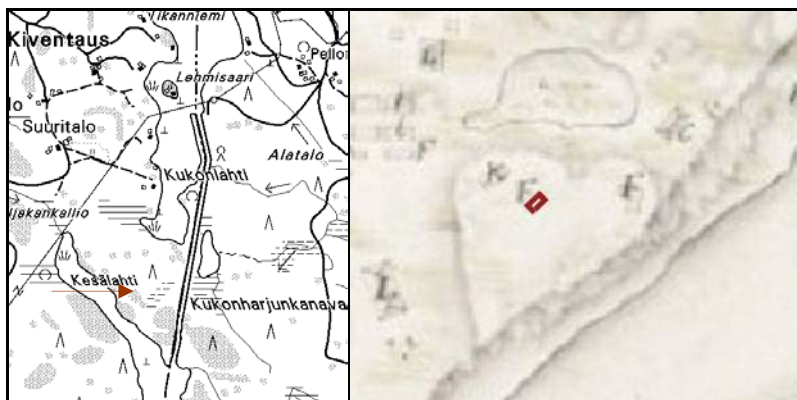

Kuvat 8-9: Kaivausalue 1 pohjaan kaivettuna (=dokumentointivaihe 3).

Kaivausta jatkettiin poistamalla dokumentointivaiheessa 2 esillä olleet rakenteet ja yksiköt (Y103, R112, Y113, R114) eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta. Dokumentointivaiheessa 3 näkyvillä oli pääasiassa enää vain peruskalliota. Eteläpuolen kivijalka (R102) ja sen jatkeena idässä oleva savipenkka jätettiin paikoilleen, koska niiden pohjaan kaivamisella ei olisi saatu oleellista lisätietoa. Samasta syystä myöskään itäpuolen kivijalkaan (R110) ei katsottu aiheelliseksi kajota enempää.

6.2. Kaivausalue 2 (12 m²)

Kaivausalue 2 sijoitettiin vuoden 2004 inventoinnin kohteen KU35 paikalle³. Kallion päällä olevalla tasanteella on vierekkäin kaksi pohjakaavaltaan nelikulmaista noin 0,5 metriä korkeaa kumpareta. Kukonharjun vuoden 1804 kartalle on merkitty paikalle kasarmi.

Kartat 8-9: Kaivauspaikan sijainti nykyään ja vuonna 1804.

Kaivausalueen 2 lounaiskulmalle annettiin koordinaattiarvo 200/400. Kaivausalue 2 ulottui idässä linjalle Y=402 ja pohjoisessa linjalle X=206.

Kuva 10: Kaivausalue ennen ja jälkeen kaivausten.

Dokumentointivaihe 1

Turpeen ja pintamaan (Y200) poiston jälkeen kaivausalueella 2 näkyi eteläpäädyn ruutujen 200–201/400–401 vaaleankeltaista hiekkaa (Y202) ja ruudussa 205/401 ollutta saviläikkää (Y203) lukuun ottamatta vaalean harmaa hiekka, jonka seassa oli hiukan savea (Y201).

³ Ks. Suhonen 2004.

Kuva 11: Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen dokumentointivaiheessa 1.

Dokumentointivaihe 2

Dokumentointivaiheessa 1 näkyvissä olleita yksiköitä (Y201, Y202) poistettaessa alkoi kaivausalueen molemmista päistä tulla esille tulisijojen/uunien pohjiin kuuluneita rakenteita (R207, R208). Vaalean harmaasta savensekaisesta hiekasta (Y201) löydettiin kaivettaessa fajanssia (KM 2006103: 34–35, 43, 49), ikkunalasia (: 42, 51, 55), lasiastian reunapala (: 45), palanutta savea ja tiiliä (: 33, 36–41, 44, 46–48, 52–54, 56–57). Tiilet olivat niin huonolaatuista, että niiden palasia oli usein mahdoton erottaa palaneesta savesta.

Kaivausalueella 2 oli dokumentointivaiheessa 2 kauttaaltaan näkyvillä kovaksi palanut harmaa savi (Y204). Lisäksi kaivausalueella oli muutama läikkä vaaleankeltaista savea (Y202), tummaa savea (Y205) ja nokimaata (Y206). Kaivausalueen keskivaiheilta, tulisijojen/uunien välistä, paljastui jo dokumentointivaiheessa 2 peruskallio.

Kenttätöiden jatkuessa keskityttiin kaivausalueen päädyissä olleisiin tulisijoihin/uuneihin (R207, R208). Molemmat tulisijat/uunit tutkittiin omina kokonaisuuksinaan. Tulisijojen/uunien väliin ruutuun 203/401 tehdystä 0,5 x 0,4 metrin kokoisesta koekuopasta 2 näkyi kuinka kovaksi palanut harmaa savi (Y204) ulottui lähes peruskallioon saakka. Peruskallion päällä oli ainoastaan ohut nokikerros (Y210).

Kuva 12: Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen dokumentointitasossa 1.

Tulisija/uuni R207

Tulisija/uuni 207 näkyi dokumentointivaiheessa 2 vaaleankeltaisesta hiekasta (Y202) ja kivistä koostuneena noin 1,6 x 1,2 metriä laajana pohjakaavaltaan suorakulmaisena kumpareena, jota ympäröi kovaksi palanut harmaa savi (Y204). Tulisijan/uunin itäpuolella oli tiilimurskaa ja tumman harmaaksi värjäätynyttä savea (Y205). Pohjoisreunalla oli lisäksi nokimaaläikkä (Y206). Tulisija/uuni jatkui kaivausalueen ulkopuolelle länteen.

Tulisijan/uunin tutkimusta jatkettiin poistamalla kumpareta ympäröintä savea (Y204, Y205). Samalla kertaa kaivettiin myös kumpareen päällä ollutta vaaleankeltaista hiekkaa (Y202). Tällöin selvisi, että tulisijaa/uunia reunustivat pohjoisesta ja etelästä isot kivet, joiden halkaisijat olivat 0,2–0,3 metriä. Eteläseinän kohdalla oli pystyyn asetettu 0,4 x 0,2 metriä laaja lohkokivi. Tulisijan/uunin keskustassa oli hiekkaa (Y202) ja pienempiä kiviä, joiden halkaisijat olivat joko tai alle 0,1 metriä. Tulisijan/uunin itäseinä koostui pienistä kivistä sekä palaneesta että palamattomasta savesta (Y209). Tulisijan/uunin eteläpuoleisten kivien välissä oli savea (Y209). Tulisijan/uunin pohjoispuolen kivet olivat vaaleankeltaisessa hiekassa (Y202).

Tulisijan/uunin itäseinän vierustaa kaivettaessa paljastui savesta (Y204) kaksi itä-länsisuuntaista lankkua (R207:1). Pohjoisemmasta näkyi 0,9 metriä pitkä ja 0,1 metriä leveä osa ja eteläisemmästä 0,1 metriä pitkä ja 0,1 metriä leveä osa. Tulisijan/uunin pohjoisreunalta tuli lisäksi esille 0,6 metriä pitkä ja 0,1 metriä leveä lankku.

Kuvat 13–14: Tulisija/uuni R207 esille kaivettuna.

Tulisijan/uunin itäpuoleisten lankkujen väliin avattiin ruutuun 201/401 0,3 x 0,3 metriä laaja koekuoppa 3. Koekuopasta selvisi, että puut (R207:1) oli asetettu suoraan vanhan maanpinnan päälle. Huuhtoutumiskerros (Y212) oli katkonainen. Muutoin näkyvillä oli samat nokikerros (Y210) ja kellanruskean hiekka (Y211), jotka havaittiin myös koeojan pohjoispään uunin R208 luona (ks. edelle).

Kuvat 15–16: Koekuopan 3 pohjois- ja eteläprofiilit.

Tulisija/uuni R208

Poistettaessa vaaleanharmaata hiekkaa (Y201) paljastui koeojan pohjoispäästä tulisijan/uunin R208 pohja. Aluksi näkyvillä oli kovaksi palaneesta harmaasta savesta (Y204) ja muutamista huonosti poltetuista tiilistä koostunut noin 1 x 1,5 metriä laaja peti tai koroke. Tiilistä ei vielä tässä vaiheessa erottunut selkeää rakennetta. Tulisijan/uunin etelälaidalla oli 0,4 metriä pitkä ja 0,15 metriä leveä lounais-koillissuuntainen hiiltynyt puu.

Kaivausta jatkettaessa tulisijan/uunin pohjakaava alkoi hahmottua suorakulmaiseksi ja pohjois-eteläsuuntaiseksi. Tulisija/uuni jatkui kaivausalueen ulkopuolelle pohjoiseen. Kaivausalueella oli uunista noin 0,7 x 0,8 metriä laaja osa.

Kuva 17: Tulisijan/uunin R208 rakenteet ovat tulleet esiin.

Tulisijan/uunin ulkoseinien välissä ollut palanutta savea (Y204) ja tiilimurskaa poistettaessa esille tuli pohjois-eteläsuunnassa olleita hiiltyneitä puita. Lisäksi tulisijan/uunin keskustaa rajanneiden tiiliseinien linjat paljastuivat. Tiilet olivat erittäin huonosti poltettuja ja vain muutaman sentin paksuisia. Tiilien muut mitat olivat pituus 0,2 ja leveys 0,1 metriä. Tiilien välissä oli laastin sijasta yksin omaan palanutta savea.

Kuvat 18–19: Tulisijan/uunin R208 pohjan keskustan puut esille kaivettuna

Tulisijan/uunin R208 tutkimusta jatkettiin tekemällä sen keskelle peruskallioon saakka ulottunut 0,9 metriä pitkä ja 0,4 metriä leveä leikkaus (=koekuoppa 1). Kaivauksen

yhteydessä tulisijasta/uunista löytyi punasavikeramiikka-astian pala (KM 2006103: 58). Profiilista näkyi, että tulisijan/uunin tiilet ja puut olivat ohuena hiiliviiruna (Y210) ja huuhtoutumiskerroksena (Y212) erottuvan vanhan maanpinnan päälle asetetulle savella (Y204).

Kuvat 20–21: Tulisijan/uunin R208 keskelle kaivettu leikkaus. 1) Itäprofiili; 2) länsiprofiili.

6.3. Koeoja 3 (5 m²)

Vuoden 2004 inventoinnin aikana havaittiin kanavan länsipuolen eteläosassa järven pohjukan vierellä olevalla kallion kielekkeellä noin 3 x 4 metriä laaja ja metrin syvä kuoppa, jota kiersi matala valli (vuoden 2004 kohde Ku 33). Kuoppa ja valli näyttivät muodostavan yhdessä pohjakaavaltaan suorakulmaisen rakennuksen pohjan.

Paikalle avattiin yleisökaivausten vara-alueeksi 5 x 1 metriä laaja koeoja. Jo turpeen poiston yhteydessä selvisi, että oja osui resenttiin – ilmeisesti joko 1960- tai 1970-luvun – jätekuoppaan. Kohteen muinaisjäännösluonteen varmistamiseksi tehtiin koeojan länsipuolelle 0,5 metriä leveä leikkaus. Tällöin selvisi, että jätekuoppa oli kaivettu vanhalle terassille, joka koostui vaalean ruskeasta täytehiekasta ja jonka eteläreunalla oli kiveys.

Kuva 23: Koeojan 3 länsiprofiili.

6.4. Koeoja 4 (5 m²)

Koeojan 3 itäpuolella on sammaleen ja aluskasvillisuuden peittämä noin 10 x 12 metriä laaja mahdollinen rakennuksen pohja (vuoden 2004 kohde Ku34). Aluskasvillisuuden alta erottuu joitakin mahdollisia kivijalkakiviä. Vuoden 1804 kartalle on merkitty paikalle kasarmi.⁴

Paikalle avattiin 5 x 1 metriä laaja koeoja yleisökaivausten vara-alueeksi. Kaivausta ei aikataulullisista syistä johtuen jatkettu turpeen ja pintamaan poistoa pidemmälle. Koeojan keskivaiheilla näkyi runsaasti tiilimurskaa ja joitakin isompia tiilen kappaleita.

7. Kanavan länsirannalla havaittuja uusia rakenteita

Kesän 2006 kaivausten aikana huomattiin jälleen, että metsänraivaus ja uudet polut olivat paljastaneet aiemmin tuntemattomia ja kartoittamattomia rakenteita. Tämän johdosta tehtiin kanavan länsirannalla syksyllä 16.–18.10.2006 täydennyskartoitus.

Kartta 6: Osasuurennos vuoden 1804 kartasta. Terassin kasarmialue on merkitty sinisellä.

Kuva 24: Terassin lounaiskulmassa oleva kiviäitä.

Kanavan länsirannalla olevan terassin päältä paljastui kesällä 2006 lounaiskoillisuuntainen neljä metriä pitkä ja metrin leveä kivrivi. Kyseessä on ilmeisesti vuoden 1804 kartalle merkittyihin kasarmeihin liittyvä perustus. Terassin lounaiskulmassa oleva pohjois-eteläsuuntainen kuusi metriä pitkä ja kaksi metriä leveä kiviäitä saattoi liittyä joko samoihin kasarmeihin tai paikalla myöhemmin olleeseen niittyyne. Kiviä oli mahdollisesti kasattu, kun terassia oli tasoitettu ja muokattu rakentamista varten. Itse terassin keinotekoinen muoto näkyi nyt aiempaa huomattavasti selvemmin.

Kesän 2006 aikana löydettiin uusia rakenteita myös vuoden 2004 inventoinnissa havaitun rökkiön ja kellarikuopan luota (kohde KU32/rakennus 1). Rökkiön kaakkoispuolella oli neljä metriä pitkä ja metrin leveä kivijalan katkelma. Kellarikuopan vierellä lounaassa oli alas rantaan päin suuntautunut noin 14 metriä pitkä ja kaksi metriä leveä oja. Oja liittyyne rakennuksen ja kellarikuopan viemärintiin.

⁴ Suhonen 2004.

Kartta 7: Osasuurennos vuoden 1804. Kartasta. Talon vierellä likimain nuolen osoittamalla kohdalla on oja.

Kuva 25: Ojan paikka.

8. Tulokset

Kesän 2006 yleisökaivaukset onnistuivat hyvin. Kaivauksiin osallistui edellistä vuotta enemmän vapaaehtoisia. Tarjolla olleista kaivauspaikoista (80) täyttyi peräti 75 %. Osanottajat saivat hyvän kuvan siitä, mitä arkeologia todellisuudessa on. Yleisökaivaus tuli hyvin esille myös tiedotusvälineissä. Kaivauspaikalla kävivät mm. Helsingin sanomat, Yle Tv 2, Yle radio 1 ja TV4. Kaiken lisäksi, mikä ehkä lopulta kuitenkin tärkeintä, kaivausten tulokset olivat tieteelliseltä kannalta mielenkiintoiset.

Vuoden 2006 kaivausten tärkeimpänä tuloksena oli kahden Kukonharjun kanavan vuoden 1804 kartalle merkityn rakennuksen verifioiminen maastossa. Tulkintojen tekemistä vaikeutti se, ettei rakennuksista kaivettu kuin pienet osat. Molemmilta kaivausalueilta löytyneet tulensijat/uunit ja ikkunalasit kertovat kuitenkin kyseessä olleen ehken hiukan tavallista parempia asuinrakennuksia. Kulttuurikerrosten ohuus ja löytöjen vähyys saattavat toisaalta viitata rakennusten lyhytaikaisuuteen.

Kaivausalueelta 1 paljastui kallion laella olevan rakennuksen itäpuoli. Rakennuksen itäsivun perustus oli kylmämuurattu harmaakivistä kallion reunalle. Etelässä kivijalka koostui savipenkasta, jonka päällä oli kiviä. Kivien koot noudattivat kallion pinnanmuodostusta siten, että kivet suurenivat idästä länteen päin. Aivan eteläsivun itäpäässä perustus muodostui pelkästä savipenkasta.

Rakennuksen perustuksen sisäpuolisessa stratigrafiassa näkyi kaksi erillistä vaihetta. Aivan kallion pinnalla oli palokerros, jonka yläosassa oli jonkin verran palamatonta puuta. Palo-/puukerroksen yllä oli täytehiekkää. Täytehiekkan päällä oli yksi lähes koko kaivausalueen halki ulottunut pohjois-eteläsuuntainen hiiltynyt puu, jonka molemmissa päissä oli itä-länsisuuntaisten poikkipuiden jäännökset. Pohjois-eteläsuuntaisen lankun länsipuolella oli tiilestä, tiilimurskasta ja palaneesta savesta koostunut tulisijan/uunin pohja.

Kaivausalueen 1 stratigrafiassa saattoivat näkyä yhden rakennuksen rakentamiseen liittyvät vaiheet. Toisaalta ei ole myöskään poissuljettua, että kyseessä olisivat kahden erillisen rakennuksen jäännökset. Jälkimmäisessä vaihtoehdossa ensimmäinen rakennus olisi palanut, minkä jälkeen samalle paikalle olisi rakennettu uusi rakennus.

Kaivausalueelta 1 löytyi palanutta savea, tiiltä, punasavikeramiikkaa, ikkunalasia, tuluspiitä ja raudan paloja. Löytöaineisto ajoittuu 1700- ja 1800-lukujen vaihteeseen.

Kaivausalueelta 2 paljastui kahden tulisijan/uunin jäännökset. Pohjoisempi vastasi rakenteiltaan kaivausalueelta 1 esiin tullutta tulisijan/uunin pohjaa muutoin paitsi, että se oli paremmin säilynyt ja että sen tiiliseinien paikat erottuivat. Rakenteesta löytyi pala punasavikeramiikkaa.

Kaivausalueen 2 eteläisempi tulisija/uuni ainoastaan paljastettiin. Rakenteen etelä- ja pohjoisseinät olivat lohkokiviset. Itäseinä ja keskusta koostuivat sen sijaan pienistä luonnonkivistä, joiden tukena oli savea ja huonolaatuisia tiiliä. Tulisija/uuni oli rakennettu hirsipedin päälle.

Kaivausalueelta 2 löytyi mm. fajanssia, ikkunalasia, lasiastian reunapala, palanutta savea ja tiiliä. Huonolaatuista tiiltä oli usein mahdoton erottaa palaneesta savesta.

Helsingissä, maanantaina, 22. tammikuuta 2007

V.-P. Suhonen

Lähteet ja kirjallisuus

Lähteet

Kansallisarkisto

Tie- ja vesirakennushallituksen insinöörinkunnan arkisto (TVH). Akti n:o 146 vuodelta 1823 koskien vesitietä Savonlinnan ja Lappeenrannan välillä Telataipaleen, Kukontaipaleen, Käyhkän ja Kutveleentaipaleen kanavien kautta. Saksankielinen käännös venäjämästä.

Maanmittaushallituksen kartat

Geographisk charta öfver Ruokolax sokn belägne i Jäskis härad och Kymmene gårds province författad år 1781. MH 166/2D 1/2 38 M 4/päällä.

Geographisk charta öfver Saminge och Karimaki socknar samt Randasalmi, Sulkava och Pumala socknars Keijserliga Ryska delar belägne i Nyslotts kreijs: författad af flere revision landmätare år 1785. MH 169 55 M 25/5.

Käyttökartat (Pitäjänkartat Ida 11b/56 M 27/4)

4121 03 Kukonharju, v.1944/1945

Pitäjänkartat

Puumala 4121 03, v. 1848.

Ruokolahti 4121 03, v. 1852.

Museovirasto/rakennushistorian osaston arkisto

Kartat ja piirrokset

VIK = Venäläisen Insinöörikomennuskunnan piirustukset ja kartat: VIK II, Iisalmi-Viipuri + mallipiirroksia. Lappeenranta III, Lappeenrannan lähistöllä olevien linnoituspaikkojen, kanavien ym. paikkojen karttoja ja piirustuksia. 88–104.

Matkakertomus

Kauppi, Ulla-Riitta 1989: Kertomus matkasta Käyhkään, Kukonharjun ja Telataipaleen Venäjän Saimaan laivaston kanaville sekä niihin liittyneiden kasarmialueiden jäännöksille Savossa 7.-8.9.1989.

Tutkimusraportit

Hering, Frank 2003: Vanhojen kanavaympäristöjen kasviston inventointi Kaakkois-Suomessa. Helsingin yliopisto, aikuiskoulutuskeskus, Kotkan yksikkö. Museoviraston tilaama kasvillisuus selvitys.

Suhonen, V.-P 2004: Suvorovin kanavien arkeologinen inventointi vuonna 2004.

Sanomalehdet

Leskinen, Ilpo 2003: Vanha venäläinen vesitie saa suomalaisen korjauksen. Etelä-Saimaa 23.3.2003.

Kirjallisuus

Historiallisen ajan puolustusvarustuksia Etelä-Savossa. Mikkelin läänin liitto 11/1993.

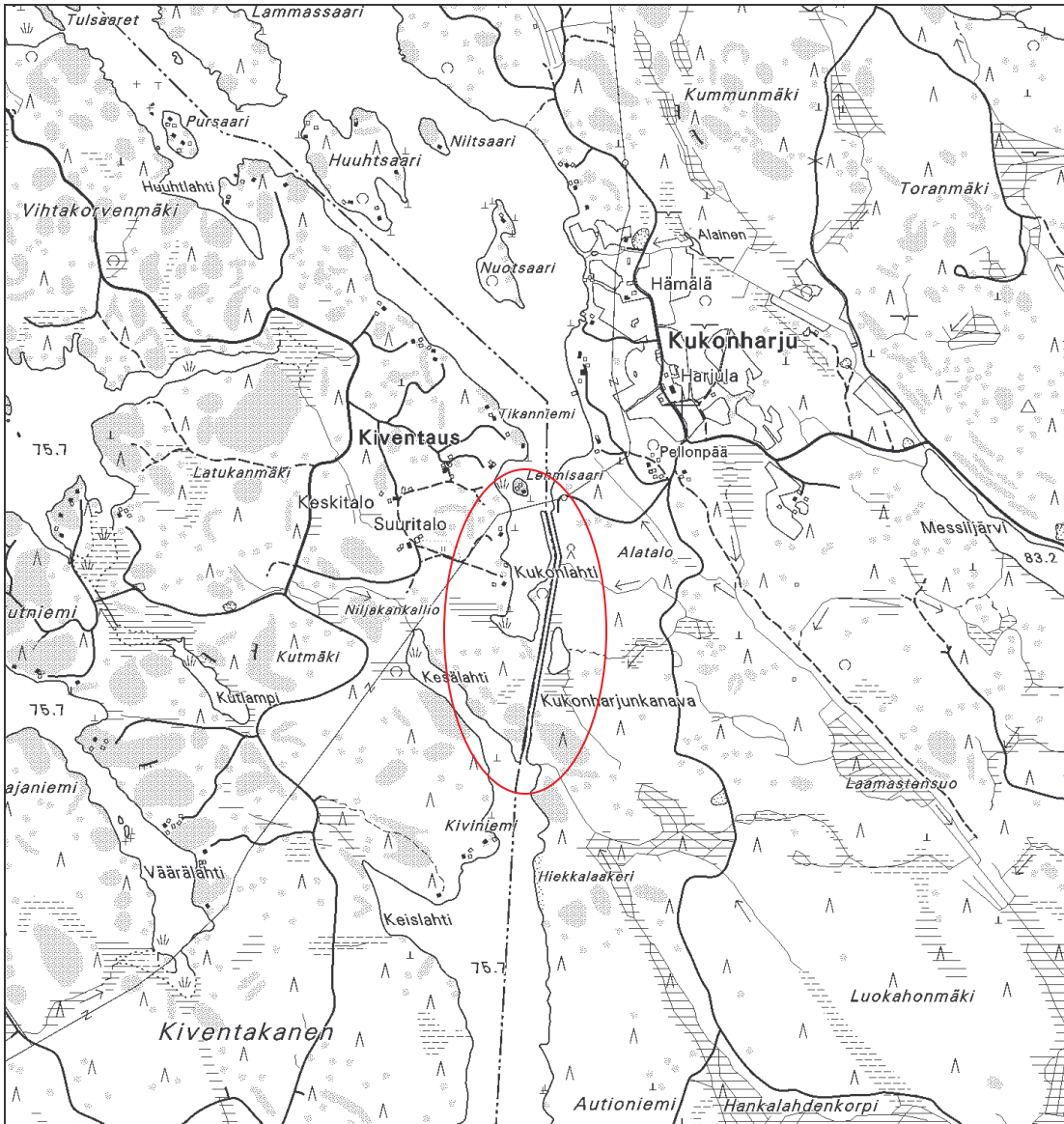
Myllykylä, Turkka 1991: Suomen kanavien historia. Keuruu.

Pietaria puolustamassa, Venäläiset kanavointi ja linnoitustyöt Saimaalla. Varkauden Taipaleen kanavamuseon näyttelyteksti.

Reinhold, Kain 1983: Die Münzen den Zaren Alexander I 1801-1825. Hagen.

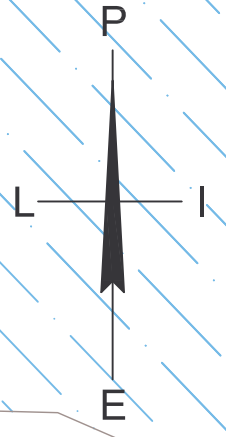
Spiridonova, Ljudmila Ivanovna 1999: Venäjän Saimaan laivasto ja sen toiminta 1780–1810. Kauskilasta kuntaliitokseen. Historiaa ja tarinoita. Etelä-Karjalan museon julkaisusarja nro 21. Lappeenranta.

Stuckenberg, J. Ch. 1841: Beschreibung aller im Russische Reiche gegrabenen oder projectirten Schiff- und Flossbaren Canaele, in Historisch-Stastichen-Technischer Beziehung nach den vollständigsten und zuwerlæssigsten quellen verfasst und von der Kaiserlichen St. Petersburgischen Academie eines Demidowschen Preises gewürdigt mit einer Carte von J. Ch. Stuckenberg. St. Petersburg.

PUUMALA, RUOKOLAHTI, Kukonharjun kanava
Mk 1:20000

PK 4121 03

AP (PP) 501
pkoo 6821318.22
ikoo 4421403.63
z 92.02

Alue 1

AP 502
pkoo 6821287.66
ikoo 4421573.72
z 80.35

AP 503
pkoo 6821244.14
ikoo 4421551.32
z 81.95

Alue 2

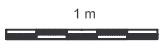
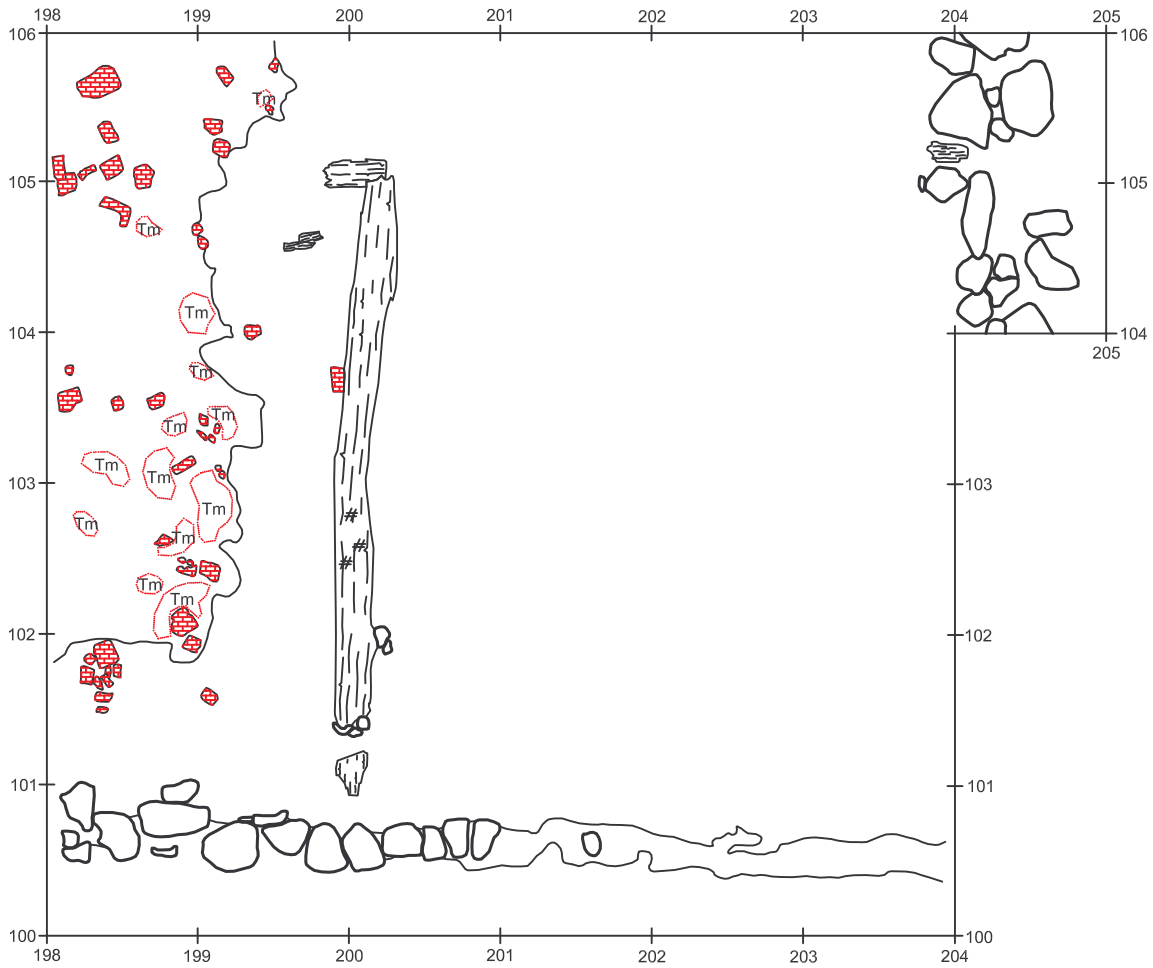
Alue 3

Alue 4

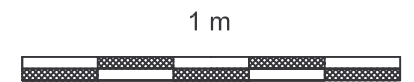
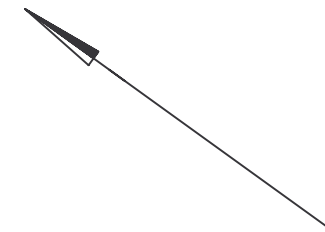
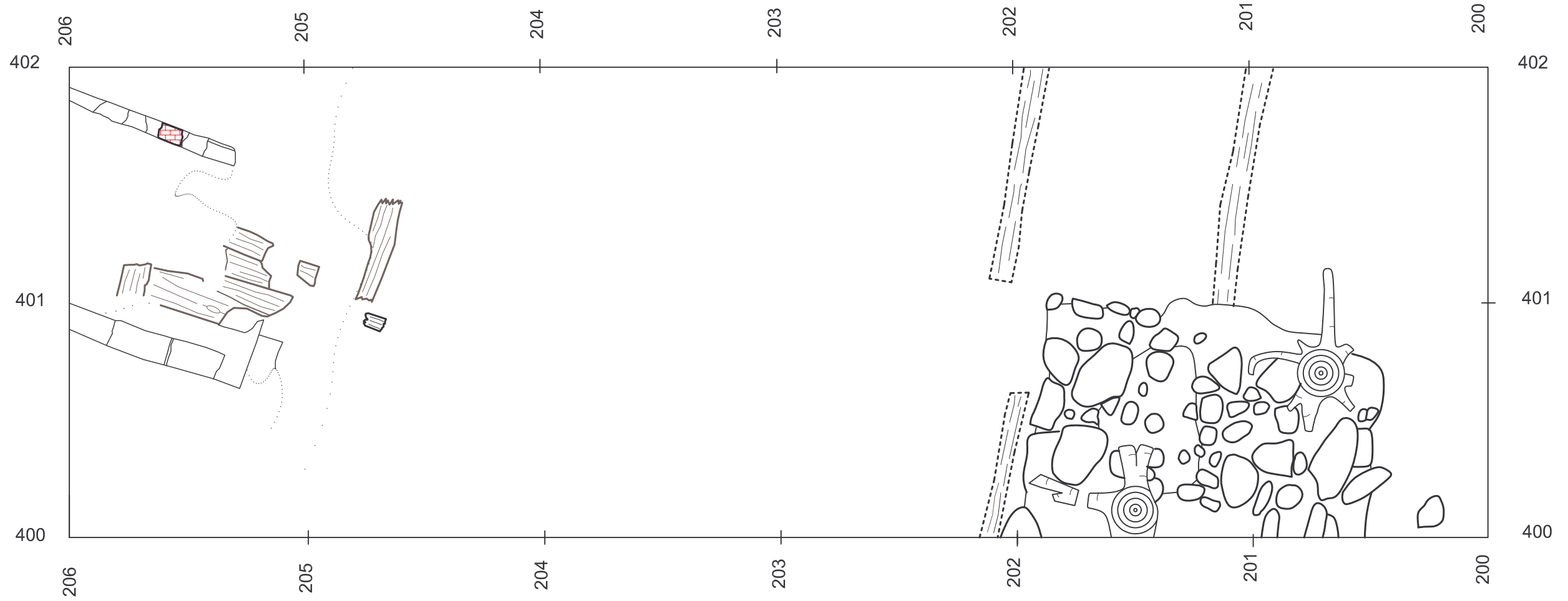
40 m

- Rakennuksen pohja
- Röykkiö
- Uuni
- Painanne
- Kiviaita
- Kuoppa
- Vanhempi tienpohja
- Kaivo
- Korkeuskäyrä
- Kallio
- Oja
- Tie
- Vesi
- Kaivausalue

PUUMALA Kukonharjun kanava	Yleiskartta
<small>MITTAUSDOKUMENTOINTI JA PUHTAAKSIPIIRTO P. Malm, P. Sihvonen, R. Veijola 2003 & 2004 V.-P. Suhonen, D. Lillqvist 2004 V.-P. Suhonen, A. Koivisto 2005 A. Koivisto, R. Väisänen 2006 A. Koivisto 2007</small>	<small>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</small>
	Mk 1:1000
	Liite 2

<p>RUOKOLAHTI Kukkoharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 1 Koostekartta rakenteista Mk 1:50</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl 2006 Puht.piirt. Andreas Koivisto 2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Liite 3 A</p>

- Tiili
- Puu
- Kivi
- Savessa erottuva korkea reuna
- Kanto ja juuri

<p>RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 2 Koostekartta rakenteista</p> <p>Mk 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 17. - 26.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p> <p>Kartta</p>

Liite 4

Diakuvat

MV/RHO 125666:1-57

Alanumero	Aihe	Suunta
1	Kaivausalue 1 ennen turpeen poistoa.	N
2	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	W
3	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	W
4	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	NW
5	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	W
6	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	SE
7	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	S
8	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1, koilliskulman kivijalka.	SE
9	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NW
10	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NW
11	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NW
12	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	W
13	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, savipenkka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	SE
14	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, savipenkka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	E
15	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalan sisäpuolelle jäävää puurakennetta.	N
16	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	SE
17	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, N-S-suuntainen lankku	N
18	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 2, koilliskulman kivijalka.	NE
19	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2, kivijalka, savipenkka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	S
20	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3, kallion päällisiä puita ja kivijalka.	NW
21	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3, kallion päällisiä puita ja kivijalka.	W
22	Kaivausalue 1, N-S-suuntaisen lankun itäprofiili.	E
23	Kaivausalue 1, N-S-suuntaisen lankun pohjoisprofiili.	N
24	Kaivausalue 1, pohjoisprofiili	S
25	Kaivausalue 1, länsiprofiili	SE
26	Kaivausalue 1, pohja.	W
27	Kaivausalue 1, pohja.	NW
28	Kaivausalue 2 ennen turpeen poistoa.	S
29	Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen (dokumentointitaso 1)	SW
30	Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen (dokumentointitaso 1)	SE
31	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 1	SE
32	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 1	W
33	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	W
34	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
35	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	W
36	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NW

Alanumero	Aihe	Suunta
37	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NW
38	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	W
39	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NW
40	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
41	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	SE
42	Koekuoppa 3: pohjoisprofiili	
43	Koekuoppa 3: pohjoisprofiili	
44	Koekuoppa 3: eteläprofiili.	
45	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 1	E
46	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 1	SE
47	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	SE
48	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	N
49	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	W
50	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: länsiprofiili.	SE
51	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: länsiprofiili.	SE
52	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: itäprofiili.	SW
53	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: itäprofiili.	W
54	Kaivausalue 2, koekuoppa 2: pohja ja pohjoisprofiili.	SW
55	Kaivausalue 3, turpeen poiston jälkeen	SW
56	Kaivausalue 3:n länsipuolelle tehdyn koeojan länsiprofiili.	SE
57	Kaivausalue 4 turpeen poiston jälkeen.	S

Liite 5

Mustavalkonegatiivit

MV/RHO 125667:1-101

Alanumero	Aihe	Suunta
1	Kaivausalue 1 ennen turpeen poistoa.	N
2	Kaivausalue 2 ennen turpeen poistoa.	SW
3	Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen (dokumentointitaso 1)	SE
4	Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen (dokumentointitaso 1)	NW
5	Kaivausalue 2 turpeen poiston jälkeen (dokumentointitaso 1)	W
6	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	NW
7	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	NW
8	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	W
9	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	SE
10	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1, kivijalkaa.	SW
11	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	E
12	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	N
13	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1, kivijalkaa koillisessa.	NE
14	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	N
15	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	W
16	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 1	W
17	Kaivausalue 3 turpeen poiston jälkeen.	N
18	Kaivausalue 3 turpeen poiston jälkeen.	S
19	Kaivausalue 3 turpeen poiston jälkeen.	SW
20	Kaivausalue 3 turpeen poiston jälkeen.	SE
21	Kaivausalue 4 turpeen poiston jälkeen.	N
22	Kaivausalue 4 turpeen poiston jälkeen.	N
23	Kaivausalue 4 turpeen poiston jälkeen.	NE
24	Kaivausalue 3:n länsipuolelle tehdyn koeojan länsiprofiili.	SE
25	Kaivausalue 3:n länsipuolelle tehdyn koeojan länsiprofiili.	NE
26	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NW
27	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	W
28	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NW
29	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	N
30	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NE
31	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: koillisosan kivijalkaa.	NE
32	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	E
33	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka ja savipenkka.	E
34	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka ja savipenkka.	E
35	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	SE
36	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	W
37	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	W

Alanumero	Aihe	Suunta
38	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	N
39	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	N
40	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NE
41	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, uunin pohja ja N-S-suuntainen lankku	NE
42	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka ja savipenkka.	E
43	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalka, savipenkka, uunin pohja ja N-S-Suuntainen lankku..	SE
44	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: N-S-suuntaisen lankun poikkileikkaus.	N
45	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalan sisäpuolelle jäävää puurakennetta.	N
46	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 2: kivijalan sisäpuolelle jäävää puurakennetta.	W
47	Kaivausalue 2, dokumentointitasossa 2	NW
48	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 1	N
49	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 1	NE
50	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3: kallion päällisiä puita ja kivijalka.	NW
51	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3: kallion päällisiä puita ja kivijalka.	NW
52	Kaivausalue 1 dokumentointitasossa 3-4: N-S-suuntaisen lankun itäprofiili.	E
53	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3: kallion päällisiä puita ja kivijalka; länsiprofiili.	E
54	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3: kallion päällisiä puita ja kivijalka; länsiprofiili.	E
55	Kaivausalue 1, dokumentointitasossa 3: kallion päällisiä puita ja kivijalka; länsiprofiili.	SE
56	Kaivausalue 1, pohja: pohjoisprofiili	SE
57	Kaivausalue 1, pohja: pohjoisprofiili	SE
58	Kaivausalue 1, pohja: pohjoisprofiili	S
59	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 1	NW
60	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 1	NW
61	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 1	SE
62	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	W
63	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	W
64	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	NW
65	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	W
66	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	S
67	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	S
68	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	S
69	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	N
70	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	E
71	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	S
72	Kaivausalue 2, uuni R208 dokumentointitasossa 2	N
73	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
74	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
75	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	W
76	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
77	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	W

Alanumero	Aihe	Suunta
78	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
79	Kaivausalue 1: pohja	NW
80	Kaivausalue 1: pohja	NE
81	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NW
82	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NW
83	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
84	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	SE
85	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	W
86	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	N
87	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
88	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	NE
89	Kaivausalue 2, uuni R207 dokumentointitasossa 2	SE
90	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: itäprofiili.	SW
91	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: itäprofiili.	SW
92	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: länsiprofiili.	SE
93	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: itäprofiili.	SW
94	Kaivausalue 2, koekuoppa 1: itäprofiili.	SE
95	Kaivausalue 2, koekuoppa 2: pohja ja pohjoisprofiili.	W
96	Kaivausalue 2, koekuoppa 3: pohjoisprofiili	S
97	Kaivausalue 2, koekuoppa 3: pohjoisprofiili	S
98	Kaivausalue 2, koekuoppa 3: eteläprofiili.	S
99	Kaivausalue 2, koekuoppa 3: koekuopan suhde uuni R207:n.	NW
100	Kaivausalue 2, Koekuoppa 1.	SW
101	Koekuoppa 1.	SE

Liite 6

Kukonharju 2006

Löytöluettelo KM 2006103: 1-58

M ala	Alue	Yksikkö	Rakenne	X	Y	Z	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
1	1	101		100	201		Pii	Iskos		1	1,4x 1,1 cm	0,8g
2	1	101		100	202		Lasi	Ikkunalasi	Väritöntä lasia	1		0,1g
3	1	101		100	203		Lasi	Ikkunalasi	Väritöntä lasia	1	2,8x 3,5 cm	2,5g
4	1	101		101,84	118,94	85,46	Lasi	Ikkunalasi	Vihreää lasia, reuna pala.	1	4,3x2,9 cm	5,4g
5	1	101		101	199		Lasi	Ikkunalasi	Vihreää lasia	1	4,6 x1,1cm	1,6g
6	1	101/10		101	200		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, jossa sekoitteena karkeaa hiekkaa	9		38,4g
7	1	101		101	202		Lasi	Ikkunalasi	Väritöntä lasia	1	3,5x 1,9 cm	1,7 g
8	1	101		101	202		Lasi	Ikkunalasi	Vihreää lasia	1		0,6g
9	1	101		102	199		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, jossa sekoitteena karkeaa hiekkaa	6		74,6g
10	1	101		102.90	200,15	85,50	Kivi	Esineen katkelma	Kivirenkään katkelma	1	0,3x 2 cm	0,8g
11	1	101		103	199		Savi	Palanut savitiiviste	Vaaleaa savea, jossa sekoitteena karkeaa hiekkaa	1	3,5 x1,9 cm	6,3g
12	1	101		103	199		Savi	Tiili		1		8g
13	1	101		103	202		Punasavi	Astia	Lasittamatonta keramiikkaa	1	4,2x3,3 cm	11,8g
14	1	101		104	199		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, jossa sekoitteena karkeaa hiekkaa	44		122,2g
15	1	101/10		104	199		Savi	Palanut savi/tiili		18		76,8g

M ala	Alue	Yksikkö	Rakenne	X	Y	Z	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
16	1	101		104	200		Savi	Tiili		3		41,1g
17	1	101		104	201		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, sekoitteena karkeaa hiekkaa	3		9,2g
18	1	101		105	199		Savi	Tiili		1		3,4g
19	1	101		105	199		Savi	Tiili	Heikkolaatuista tiiltä	35		302,1g
20	1	101		105	199		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, jossa sekoitteena karkeaa hiekkaa	32		73,0g
21	1	101/10		105	199		Savi	Palanut savi/tiili		113		347,5g
22	1	101		105	204		Lasi	Ikkunalasi	Väritön	1		0,5g
23	1	107		102	198		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, jossa sekoitteena karkeaa hiekkaa	57		513,2g
24	1	107		103	198		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea	7		128,7g
25	1	108		103	198		Savi	Palanut savi/tiili		63		486,7,4g
26	1	108		104	198		Savi	Tiili		4		35,8g
27	1	108		104	198		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, jossa karkeaa hiekkaa sekoitteena	7		49g
28	1	108		104	198		Savi	Tiili		24		359,7gg
29	1	108		105	198		Savi	Palanut savi/tiili		3		27,9g
30	1	108		105	198		Savi	Palanut savi/tiili		31		329,4g
31	1	113	112	103	198		Savi	Palanut savi/tiili		5		195,3g
32	1	114	113	102	198		Savi	Palanut savi/tiili		4		350,5g
33	2	201		201	400		Savi	Palanut savi/tiili		4		108,3g
34	2	201		201	401		Fajanssi	Astia		1		0,2g
35	2	201		201	401		Fajanssi	Astia		1		0,5g

M ala	Alue	Yksikkö	Rakenne	X	Y	Z	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
36	2	201		201	401		Savi	Palanut savi/tiili		4		24,0g
37	2	201		201	401		Savi	Palanut savi/tiili		22		260,7g
38	2	201		202	400		Savi	Palanut savi/tiili		14		215,2g
39	2	201		202	400		Savi	Palanut savi/tiili		1		52,3g
40	2	201		202	401		Savi	Palanut savi/tiili		19		353,0g
41	2	201		202	401		Savi	Palanut savi/tiili		4		57,6g
42	2	201		203	400		Lasi	Ikkunalasi		2		0,7g
43	2	201		203	400		Fajanssi	Astia		1		1,0g
44	2	201		203	400		Savi	Palanut savi/tiili		2		19,6g
45	2	201		203	400		Lasi	Astia	Reunapala	1	2,2 x 2,3 cm	2,2g
46	2	201		203	401		Savi	Palanut savi/tiili		5		153,7g
47	2	201		203	401		Savi	Palanut savi/tiili		2		21,5g
48	2	201		203	401		Savi	Palanut savi/tiili		1		58,4g
49	2	201		204	400		Fajanssi	Astia		3		0,4g
50	2	201		204	400		Luu			1		0,5g
51	2	201		204	400		Lasi	Ikkunalasi	Ikkunan reunapala, paksunnettu reuna	2		3,1g
52	2	201		204	400		Savi	Palanut savi/tiili	Karkean hiekan sekaista vaaleaa savea	9		132,1g
53	2	201		204	401		Savi	Palanut savi/tiili	Vaaleaa savea, sekoitteena karkeaa hiekkää	21		631,1
54	2	201		205	401		Savi	Tiili		4		256,3g
55	2	201		205	401		Lasi	Ikkunalasi	Vihreää lasia.	1		1,4g

M ala	Alue	Yksikkö	Rakenne	X	Y	Z	Materiaali	Laji	Kuvaus	Kpl	Mitat	Paino
56	2	201		205	401		Savi	Palanut savi		26		128,0g
57	2	201		206	401		Savi	Tiili		2		151,7g
58	2		208	205	401		Punasavi	Astia	Vihreä lasite	1		15,7g
59	1	101		100,87	199,54	85,54	Rauta	Esineen katkelma	Pyöreä rautatangon katkelma	1	4,2, halk.1,7c	50,4g
60	1	101		101	198		Rauta	Hela		1	3,2 x 2,0 cm	2,9g
61	1	101		102	203		Rauta	Naula	Rautanaulan katkelma	1	2,1 x 1,8 cm	4,9g
62	2	201		205	401		Rauta	Naula	Rautanaulan katkelma	1	4,5 cm	2,4g

Liite 7

**Kukonharju 2006, rakenteet ja yksiköt
John Lagerstedt, Ulrika Rosendahl & V.-P. Suhonen**

Sisällys

Kaivausalue 1	3
1.1. Yksiköt	3
1.2. Rakenteet	6
1.3. Stratigrafia	7
Kaivausalue 2	8
2.1. Yksiköt	8
2.2. Rakenteet	13
2.3. Stratigrafia	14

Kaivausalue 1

1.1. Yksiköt

Nro: Tyyppi:
Y100 Kerros

Päämaalaji

Multa

Tulkinta ja kuvaus:

Pintakerros

Nro: Alue: Tyyppi: X= Y=
Y101 1 Kerros 100-106 198-205

Kaivaustapa

Lasta

Päämaalaji

H.hiekka

Pääsekoite:

Kk.hiekka, k.hiekka

Muu sekoite:

Laasti, tiilimurska,
hiili

Kerroksen ominaisuudet:

Irtonainen, kuiva

Väri:

Punertavankeltainen

Yläpuolella:

Y100

Alapuolella:

Yksikön rajat:

Epäselvä Y104, Y107, Y108

Tulkinta ja kuvaus:

Täytemaahiekka kivirivin R110 sisäpuolella, puhdas krs. Ajoitus 1700-luvun loppu.

Lisätiedot:

Löytöinä punasavikeramiikka, ikkunalasi, rautatappi.

Nro: Alue: Tyyppi:
Y103 1 Kerros

Päämaalaji

Hiesu

Kerroksen ominaisuudet:

Tiivis, kuiva

Homogeenisuus:

Aineosat jakautuneet
Tasaisesti

Väri:

Vaalean harmaa

Yläpuolella:

Y101, Y107, Y108.

Yksikön rajat:

Selvä

Tulkinta ja kuvaus:

Uunin pohja, savitiiviste. R102:n kivirivin pohjustuskerros.

Nro: Y104	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: K.k. hiekka, k.hiekka.	Muu sekoite: Hiili, noki
Tulkinta ja kuvaus: Tumman harmaaksi värjäytynyt hiekka.		

Nro: Y105	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: K.hiekka, K.k.hiekka,	Muu sekoite: Tiilimurska, hiili/noki, puu.
Yläpuolella: Y101	Sama kuin: Y104?	
Yksikön rajat: Selvä 101, epäselvä 104.		
Tulkinta ja kuvaus: Tumma nokimaa.		

Nro: Y107	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: Hiesu, H.hiekka, Kk. Hiekka, laasti.	Muu sekoite: Tiilimurska, palanut savi.
Kerroksen ominaisuudet: Irtonainen, kuiva.	Väri: Punainen (tiilistä).	
Tulkinta ja kuvaus: Tiilensekainen hiekka.		

Nro: Y108	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: Hiesu, h.hiekka, tiilimurska.	
Kerroksen ominaisuudet: Irtonainen, kuiva.	Väri: Vaalean ruskea.	
Yksikön rajat: Epäselvä.		
Tulkinta ja kuvaus: Vaalean hiesunsekainen hiekka.		

Nro: Y109	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: Kk.hiekka, multa	
Kerroksen ominaisuudet: Irtonainen, kuiva	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet Tasaisesti	Väri: Harmaa
Yksikön rajat: Selvä		
Tulkinta ja kuvaus: Luonnollinen kerros		

Nro: Y111	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Päämaalaji Multa		
Liittyy rakenteeseen: R110	Sama kuin: Y100	
Tulkinta ja kuvaus: R110:n liittyvä turve- ja pintakerros. Luonnollinen kerros.		

Nro: Y113	Alue: 1	Tyyppi: Kerros
Kaivaustapa Lasta, lapio	Päämaalaji Savi	Pääsekoite: Hiesu, tiilimurska, Palanut savi
Kerroksen ominaisuudet: Tiivis, kuiva	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet epätasaisesti	Väri: Vaalean ruskea/harmaa
Yläpuolella: Y107, Y108	Alapuolella: Y101	Liittyy rakenteeseen: R112
Tulkinta ja kuvaus: Uunin pohja		

1.2. Rakenteet

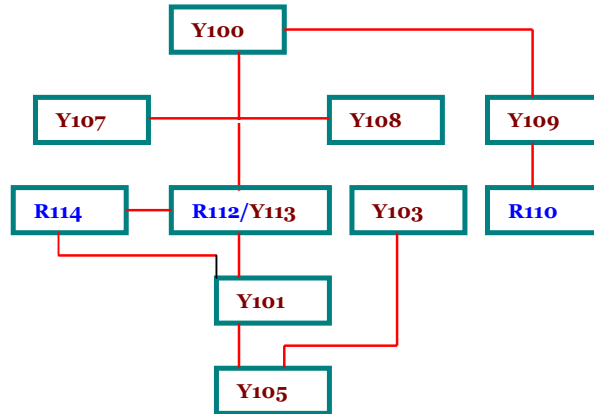
N:o R102	Tyyppi: Kivirakenne	Koko m: 0,25-0,3 x 3 m
Suunta: Itä-länsi	Kmateriaali Luonnonkivi	
Kuvaus ja tulkinta: Kivirivi. Kivien halkaisija 0,1–0,3 metriä. Itä-länsisuuntainen, Näkyvissä 12 kiveä. 1 krs. Yhdessä kohtaa kivien alla puusilppua.		
Kuvaus ja tulkinta Kivijalka		

N:o R110	Tyyppi: Kivirakenne	
Kuvaus ja tulkinta: Halkaisijaltaan 0,3–0,4 metriä olevia kiviä ladottu kallion laelle reunustamaan terassia. Kivirivin sisällä täytemaata, ulkopuolella luonnollinen maakerros (Y101 + Y109). Kokonaisuudessaan neliömäinen romahtanut.		
Kuvaus ja tulkinta Terassin reunakiveys.		

N:o R112	Tyyppi: Tiilirakenne			
Kuvaus ja tulkinta: Uunin perusta, savesta tehty, seassa tiiltä. Savi osittain palanut. Vain vähän kiviä.				
Kuvaus ja tulkinta Uuni.				
Yläpuolella: Y107, Y108.	Alapuolella: Y101, Y105.	Liittyy yksiköihin:	Sama kuin:	

N:o R114	Tyyppi: Puurakenne	
Kuvaus ja tulkinta: Noin 4 metriä pitkä. Pohjoispäädyssä, noin 0,35 metriä pitkä toinen puu poikittain.		

1.3. Stratigrafia

Kaivausalue 2

2.1. Yksiköt

Nro: Y200	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 200-205	Y= 400-401	Z= 86,5
Laajuus: 12 m ²	Paksuus: 5-8 cm	Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji Multa	Pääsekoite: H.hiekka	
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva		Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet tasaisesti		Väri: Tummanruskea	
Alapuolella: Y201, Y202, Y204					
Tulkinta ja kuvaus: Turve/pintamaa					

Nro: Y201	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 200-205	Y= 400-401	Z= 86,5
Laajuus: 10 m ²	Paksuus: 1-8 cm	Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: Savi	
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva		Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet Tasaisesti		Väri: Vaaleanharmaa	
Yläpuolella: Y200		Alapuolella: Y201, Y202, Y204			
Yksikön rajat: Kaivausalueen eteläpäässä epäselvä Y201:n kanssa					
Tulkinta ja kuvaus: Vaaleanharmaa hiekka, jonka seassa on savea					

Nro: Y202	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 200-201	Y= 400-401	Z= 86,4
Laajuus: 2 m ²	Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji H.hiekka			
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet tasaisesti	Väri: Vaaleankeltainen			
Yläpuolella: Y200, Y201	Alapuolella: R207, Y204	Liittyy rakenteeseen: R207			
Yksikön rajat: Epäselvästi uunin R207 kohdalla sekä laikkuina					
Tulkinta ja kuvaus: Vaaleankeltainen hiekka					

Nro: Y203	Alue: 2				
Sama kuin: Y204					

Nro: Y204	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 200-205	Y= 400-401	Z= 86,2
Laajuus: 8 m ²	Paksuus: 3-20 cm, ei kaivettu kaikissa kohdissa pohjaan				
Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji Savi	Muu sekoite Tiilimurska ja palanut savi			
Kerroksen ominaisuudet: Tiivis	Homogeenisuus: Epätasaisesti	Väri: Vaaleanharmaa			
Yläpuolella: Y201, Y202					
Alapuolella: Koekuoppien 1-3 kohdalla Y210 lisäksi Y211 kuopassa 2 ja Y212 kuopassa 1					
Sama kuin: Y203					
Yksikön rajat: Rajautuu Y202:n kanssa eri puolilla kaivausaluetta					
Tulkinta ja kuvaus: Vaalea ja tiivis savi, jonka pinta on palanut. Pintaan on painautunut tiilen ja kovaksi palaneen saven kappaleita.					

Nro: Y205	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 200-201,203	Y= 400-401	Z= 86,4
Laajuus: 1 m ²	Päämaalaji Savi	Pääsekoite: H.hiekka			
Kerroksen ominaisuudet: Tiivis	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet Tasaisesti	Väri: Tummanruskea			
Lisähavainnot Uunin R207 kohdalla yksikön seassa on runsaasti tiilimurskaa.					
Yläpuolella: Y201	Alapuolella: Y204, Y209	Liittyy rakenteeseen: R207			
Yksikön rajat: Selkeät Y204:n kanssa kaivausalueen keskellä ja uunin R207 kohdalla					
Tulkinta ja kuvaus: Tummanruskeaksi värjäytynyt kova savikerros					

Nro: Y206	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 202	Y= 400	Z= 86,4
Laajuus: 0,25 m ²	Paksuus: 3 cm	Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji Hiili/noki	Pääsekoite: Hiesu	
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet epätasaisesti	Väri: Musta			
Yläpuolella: Y201	Alapuolella: R207:1	Liittyy rakenteeseen: R207			
Yksikön rajat: Epäselvät puun R207:1 kanssa selkeät Y204:n kanssa					
Tulkinta ja kuvaus: Musta nokimaa					

Nro: Y209	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 200-201	Y= 400	Z= 86,3
Laajuus: 1 m ²	Paksuus: Ei kaivettu pohjaan asti	Kaivaustapa Lasta	Päämaalaji Savi	Pääsekoite: Kk.hiekka	Muu sekoite Kivi
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet epätasaisesti	Väri: Vaaleanharmaa			
Yläpuolella: Y205	Liittyy rakenteeseen: R207				
Yksikön rajat: Epäselvät Y202:n ja Y204:n kanssa					
Tulkinta ja kuvaus: Pinnalta palanut vaaleanharmaa savi uunin R207 kivien välissä					

Nro: Y210	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X=	Y=	Z= 86,3
Laajuus:	Paksuus: 1-4 cm	Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji Hiili/noki	Pääsekoite: H.hiekka	
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva		Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet tasaisesti	Väri: Musta		
Lisähavainnot Havaittu koekuopissa 1, 2 ja 3.					
Yläpuolella: Y294, R208:1	Alapuolella: Y211, Y212	Liittyy rakenteeseen: R208			
Yksikön rajat: Rajautuu selkeästi Y204:n kanssa mutta epäselvästi Y211:n ja huuhtoutumiskerroksen Y212:n kanssa.					
Tulkinta ja kuvaus: Musta nokimaa, todennäköisesti palokerros, kattaa todennäköisesti koko kaivausalueen.					

Nro: Y211	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X=	Y=	Z= 86,3
Paksuus: 5-30 cm muttei ole kaivettu pohjaan asti					
Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji H.hiekka	Pääsekoite: Kivi			
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva		Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet epätasaisesti	Väri: Kellanruskea		
Lisähavainnot Havaittu koekuopissa 1 ja 2					
Yläpuolella: Y204, Y212					
Yksikön rajat: Epäselvät Y204:n ja Y212:n kanssa					

Nro: Y212	Alue: 2	Tyyppi: Kerros	X= 205	Y= 400-401	Z= 86,35
Paksuus: 1-4 cm	Kaivaustapa Lapio ja lasta	Päämaalaji H.hiekka			
Kerroksen ominaisuudet: Kuiva	Homogeenisuus: Aineosat jakautuneet tasaisesti	Väri: Vaaleanharmaa			
Lisähavainnot havaittu koekuopassa 1					
Yläpuolella: Y210	Alapuolella: Y211				
Yksikön rajat: Epäselvät Y210:n ja Y211:n kanssa					
Tulkinta ja kuvaus: Vaaleanharmaa huuhtoutumiskerros					

2.2. Rakenteet

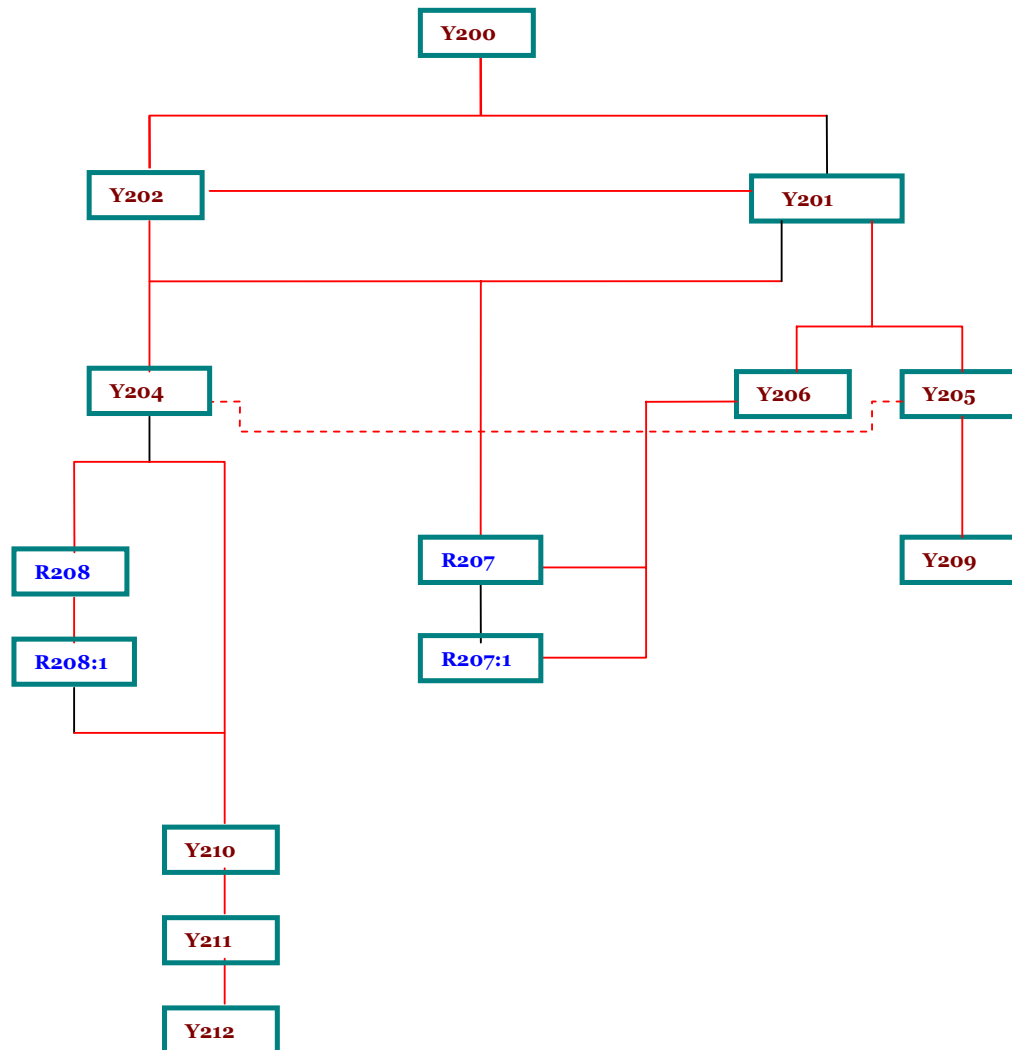
N:o R207	Alue: 2	Tyyppi: Kivirakenne	X: 200-202	Y: 400-401	Z: 86,3 mmpy	Koko m: 1,5 x 1 m
Suunta: itä - länsi		Kmateriaali: Lohkokivi		Kivien koko cm 10-30 x 10-20 cm		
Kuvaus ja tulkinta: Uuni						
Yläpuolella: Y202, Y205		Liittyy yksiköihin: Y202, Y209				

N:o R207:1	Alue: 2	Tyyppi: Puurakenne	X: 201-202	Y: 700-401	Z: 86,2 mmpy	
Materiaali: Lauta/lankku						

N:o R208	Alue: 2	Tyyppi: Savi-/tiilirakenne		X: 205	Y: 400-401	Z: 86,4 mmpy	Koko m: 0,9 x 1 m
Suunta: pohjoinen - etelä							
Kuvaus ja tulkinta: Uunin pohja							
Yläpuolella: Y204		Alapuolella: Y204, Y210					

N:o R208:1	Alue: 2	Tyyppi: Puurakenne		X: 205	Y: 400-401	Z: 86,4 mmpy	Koko m: 0,7 x 0,4 m
Suunta: pohjois-etelä							
Materiaali: Koko m Lauta/lankku							
Kuvaus ja tulkinta Hiiltyneitä lautoja/lankkuja							
Yläpuolella: Y201, Y204		Alapuolella: Y204, Y210		Liittyy yksiköihin: R208			

2.3. Stratigrafia

**Yleisökaivaus Ruokolahdella Kukonharjun kanavalla
vuonna 2006**

**Liite 8
Kaivauskartat**

**John Lagerstedt
Ulrika Rosendahl
Andreas Koivisto**

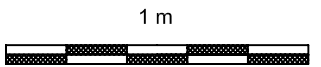
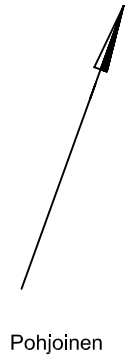
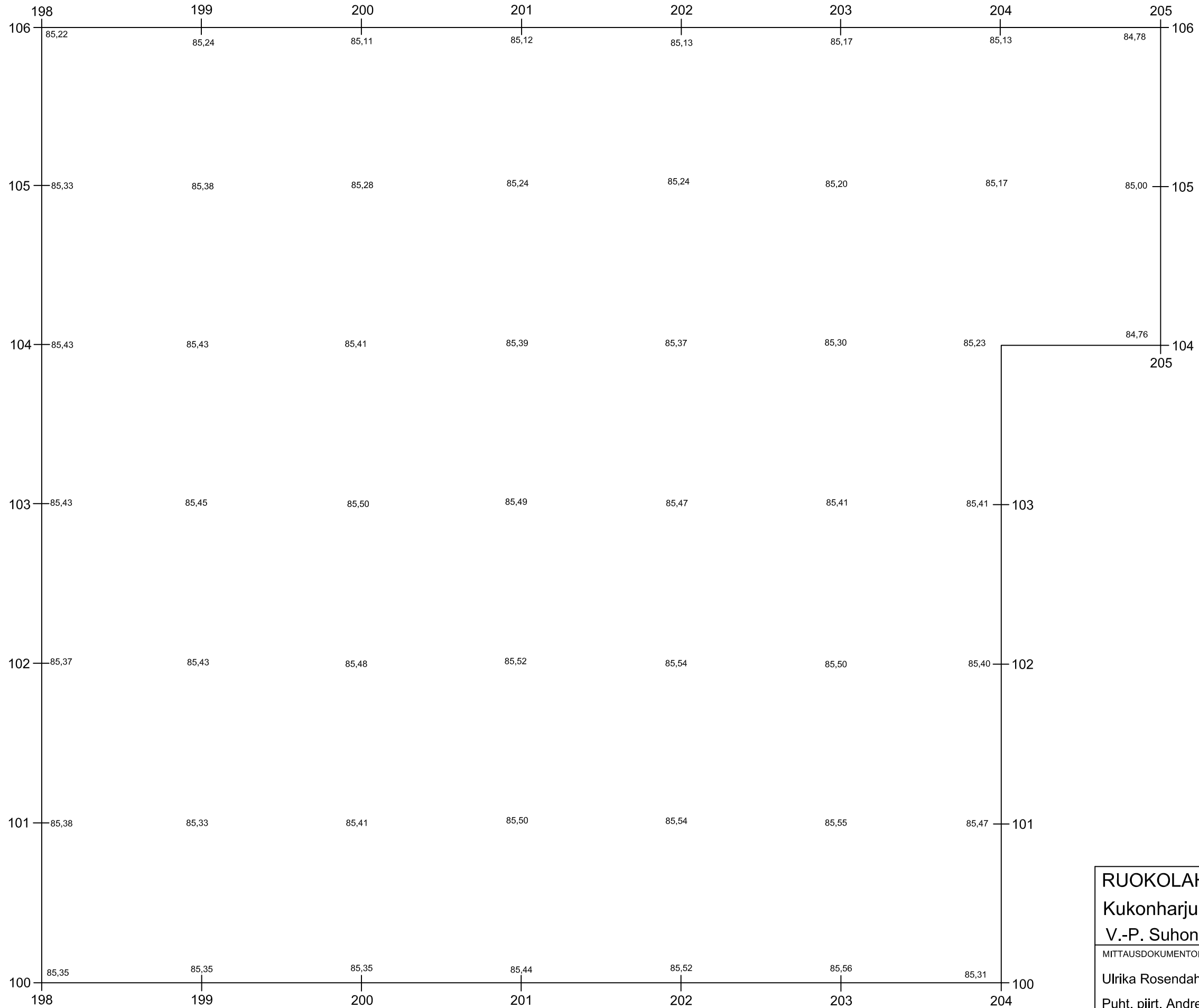

Museovirasto/RHO

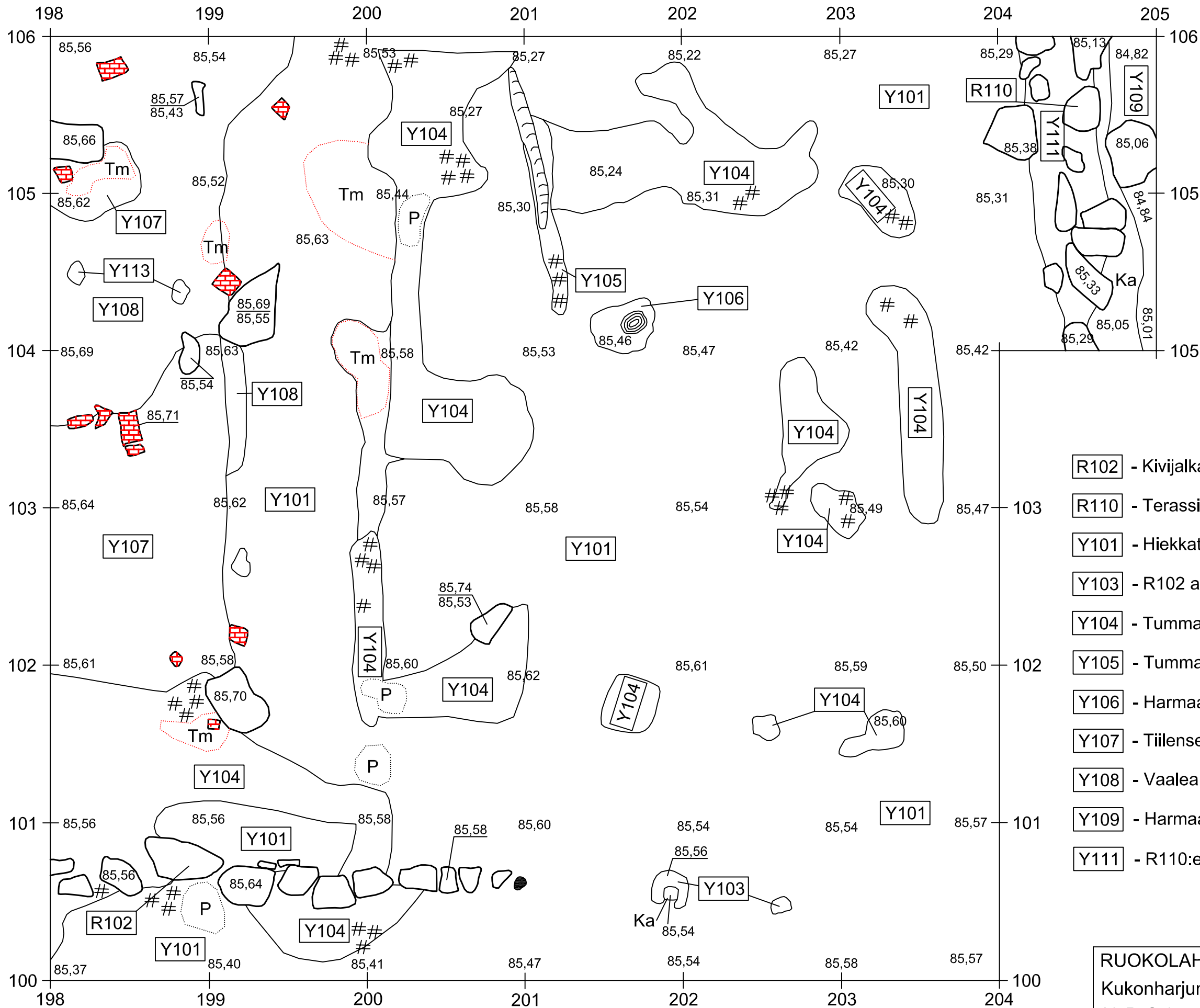
Liite 8

Ruokolahti, Kukonharjun kanava 2006 Karttaluettelo

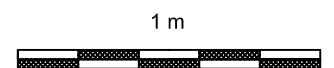
No.	Alue		Mk	Piirtäjä	Puht.piirt
1	1	Pintavaaitus	1:25	UR	AK
2	1	Dokumentointitaso 1	1:25	UR	AK
3	1	Dokumentointitaso 2	1:25	UR	AK
4	1	Pohjavaaitus	1:25	UR	AK
5	1	Pohjois-etelä -suuntaisen puun (R114) poikkileikkaus	1:2	UR	AK
6	1	R112:n alta paljastuneet puut	1:20	UR	AK
7	1	Pohjois-etelä -suuntaisen puun (R114), pohjoispäädyn itäprofiili	1:5	UR	AK
8	1	Pohjois-, länsi- ja itäprofiilit	1:25	UR	AK
9	2	Pintavaaitus	1:20	JL	JL
10	2	Dokumentointitaso 1	1:20	JL	JL
11	2	Dokumentointitaso 2	1:20	JL	JL
12	2	R207, dokumentointitaso 2	1:10	JL	JL
13	2	R207, dokumentointitaso 3	1:10	JL	JL
14	2	R208, dokumentointitaso 2	1:10	JL	JL
15	2	R208, dokumentointitaso 3	1:10	JL	JL
16	2	Pohjoisprofiili	1:10	JL	JL
17	2	R207, itä-, etelä- ja pohjoisprofiilit	1:10	UR	AK
18	2	Koekuoppa 1, länsiprofiili	1:10	JL	JL
19	2	Koekuoppa 1, itäprofiili	1:10	JL	JL
20	2	Koekuoppa 2, eteläprofiili	1:10	JL	JL
21	2	Koekuoppa 3, eteläprofiili	1:10	JL	JL
22	3	Pintavaaitus	1:20	JL	JL
23	3	Dokumentointitaso 1	1:20	JL	JL
24	3	Dokumentointitaso 2	1:20	JL	JL
25	3	Länsiprofiili	1:20	JL	JL
26	4	Pintavaaitus	1:20	JL	JL
27	4	Dokumentointitaso	1:20	JL	JL

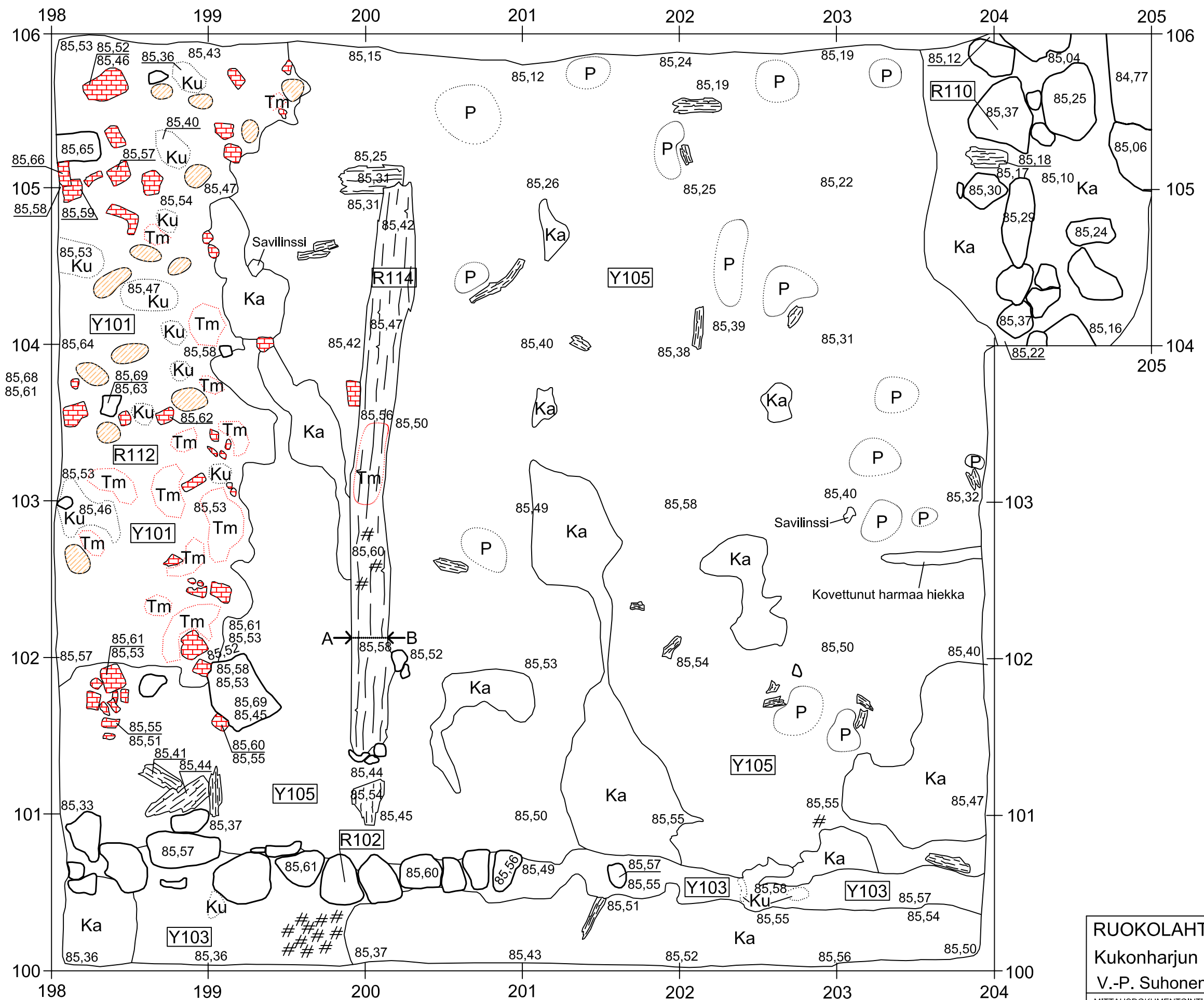
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 1 Pintavaaitus Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 1

- R102 - Kivijalka
- R110 - Terrassin kivireuna (=R102)
- Y101 - Hiekkatäytemaa
- Y103 - R102 alla oleva savi/hiesu
- Y104 - Tummanharmaa hiekka
- Y105 - Tumma nokimaa
- Y106 - Harmaa hiekka
- Y107 - Tiilensekainen hiekka
- Y108 - Vaalea hiesun/savensekainen hiekka
- Y109 - Harmaa hiekka
- Y111 - R110:een liittyvä turve/pintakerros
- Kivi
- Tiili
- Noki
- Lahonnutta puuta
- Tiilimurska
- Kanto
- Juuri
- Hiililäikkä

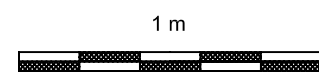
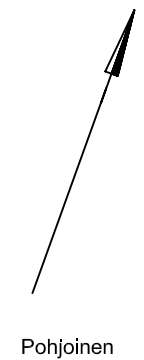
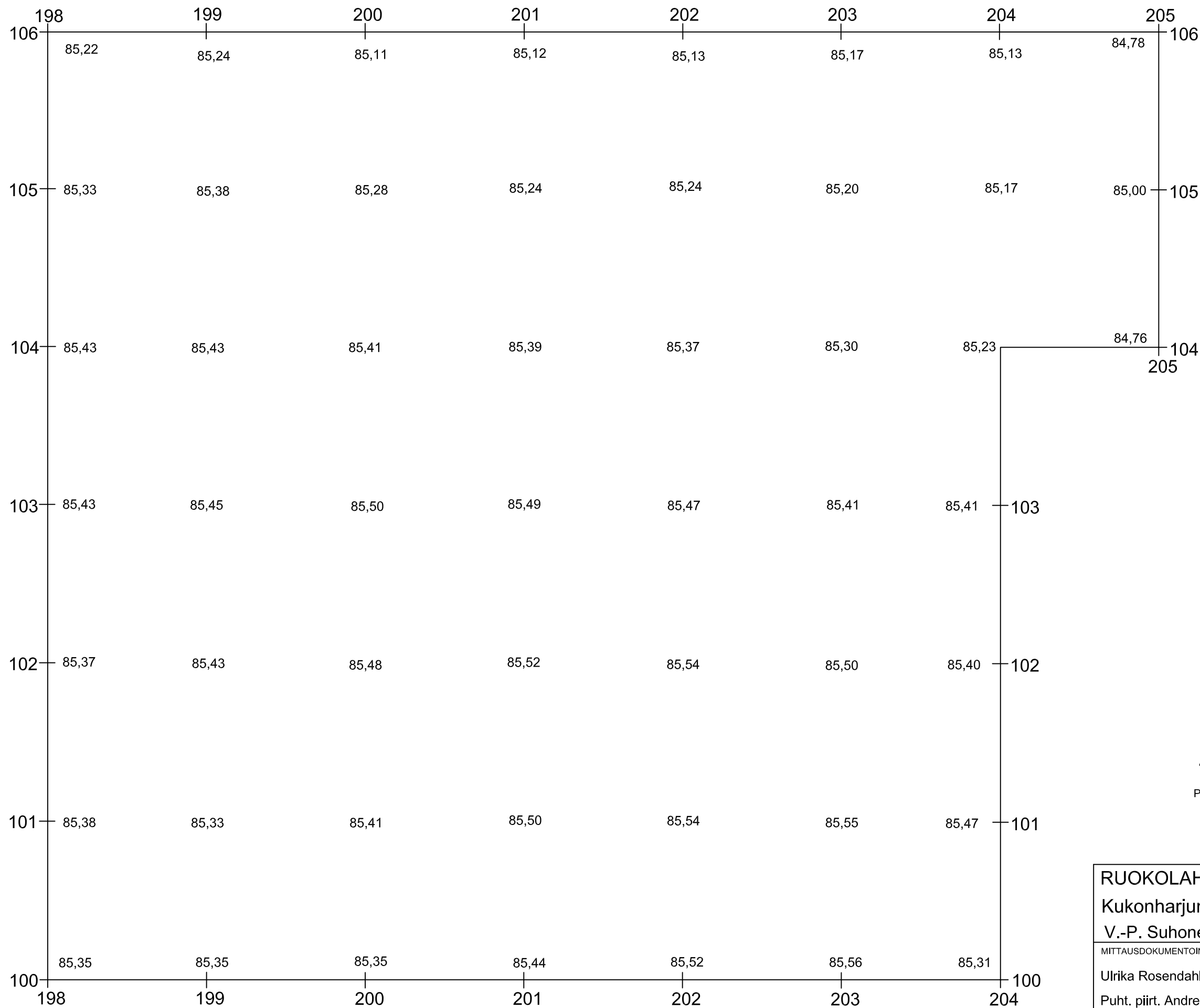

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 1 Dokumentointitaso 1 R102, R110 Y101, Y103, Y104, Y105, Y106, Y107, Y108, Y109, Y111 Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI <div style="text-align: center; border: 1px solid black; padding: 5px; margin-top: 5px;"> Kartta 2 </div>

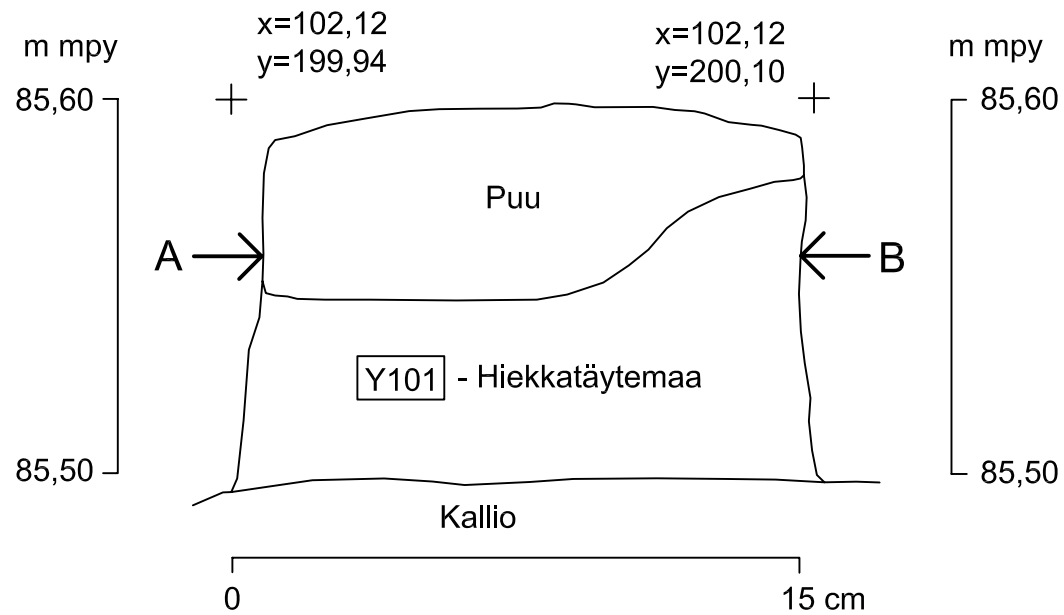

- R102 - Kivijalka
- R110 - Terassin kivireuna (=R102)
- R112 - Uunin pohja
- R114 - N-S-suuntainen puu/lankku
- Y101 - Hiekkatäytemaa
- Y103 - R102:n alainen savi/hiesu
- Y105 - Tumma nokimaa
- Kivi
- Tiili
- Noki
- Lahonnutta puuta
- Tiilimurskaa
- Puu
- Palanutta savea
- Yksikössä oleva kuoppa

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 1 Dokumentointitaso 2 R102, R110, R112, R 114 Y101, Y103, Y105 Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 3

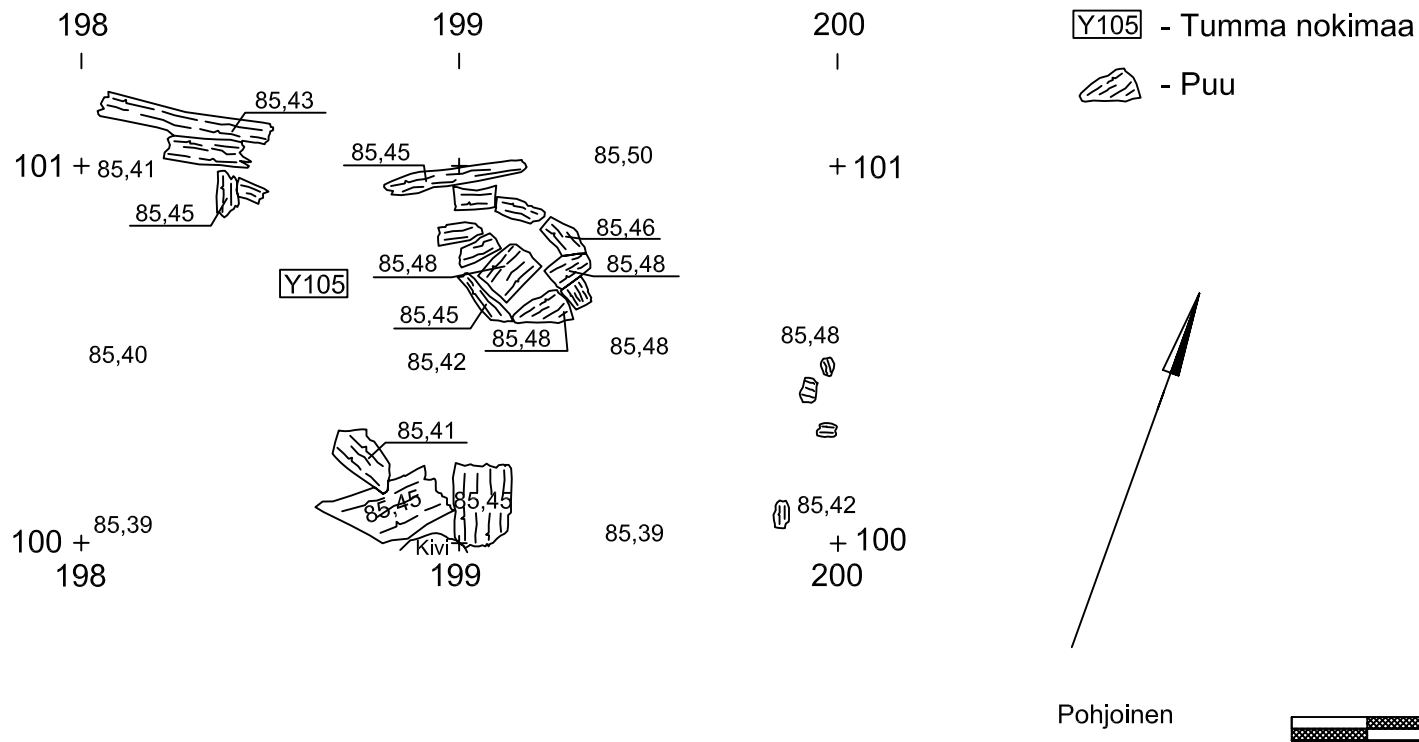
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 1 Pohjavaaitus Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 4

10 cm

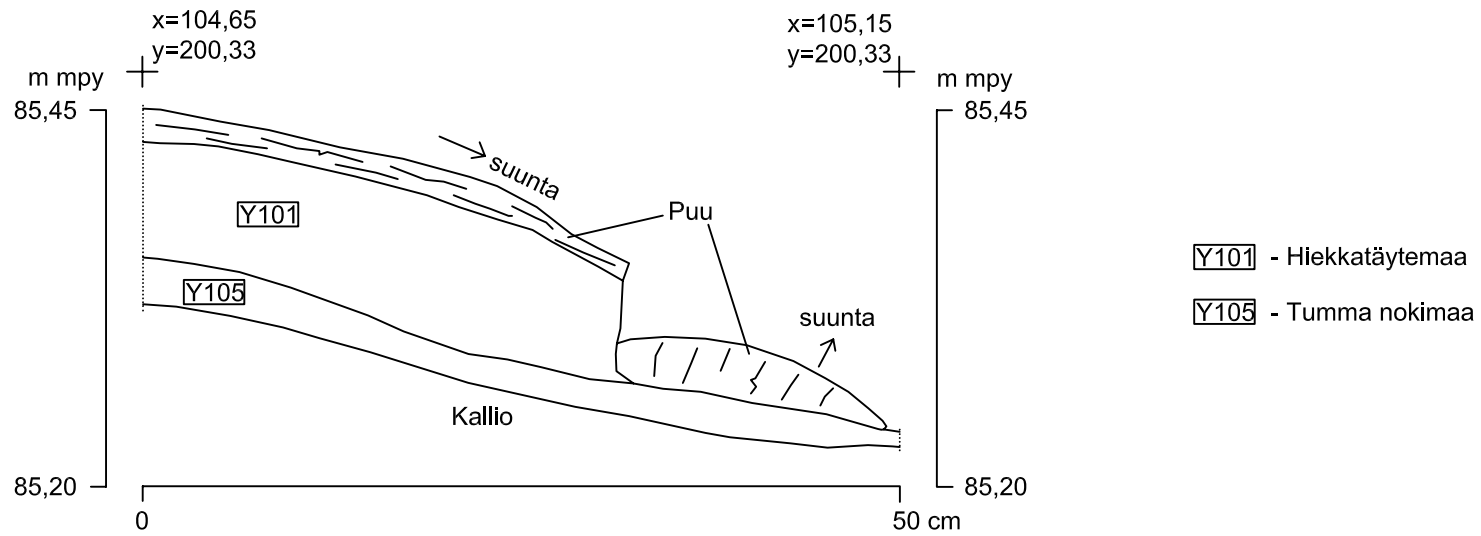

<p> RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006 </p>	<p> Alue 1 N-S suuntaisen puun (R114) poikkileikkaus R114, Y101 Mk 1:2 </p>
<p> MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl 2006 Puht.piirt. Andreas Koivisto 2006 </p>	<p> MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI </p> <p style="text-align: center;">Kartta 5</p>

<p> RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006 </p>	<p> Alue 1 R112:n alta paljastuneet puut R112, Y105 Mk 1:20 </p>
<p> MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl 2006 Puht.piirt. Andreas Koivisto 2006 </p>	<p> MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 6 </p>

N-päädyn E-profilii

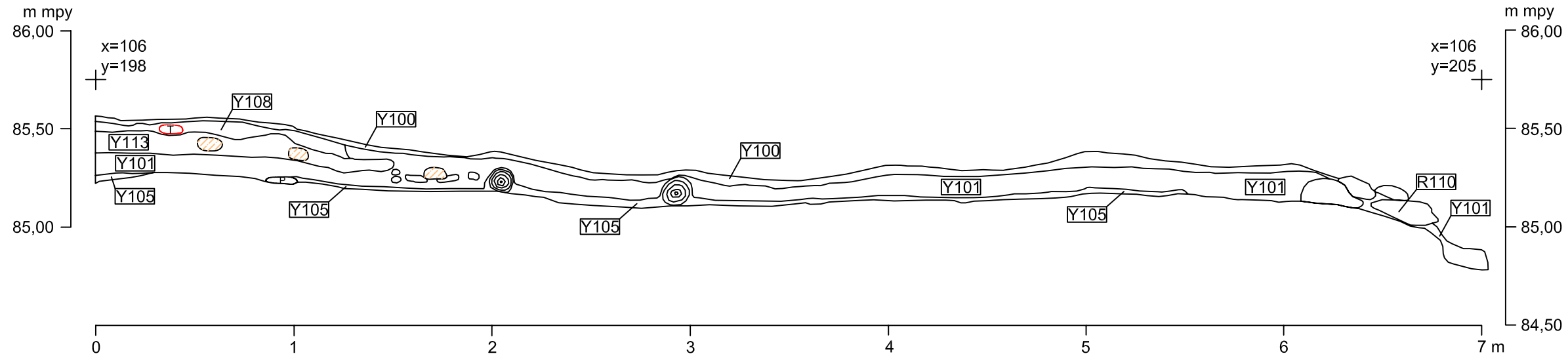
- Y101 - Hiekkatäytemaa
- Y105 - Tumma nokimaa

25 cm

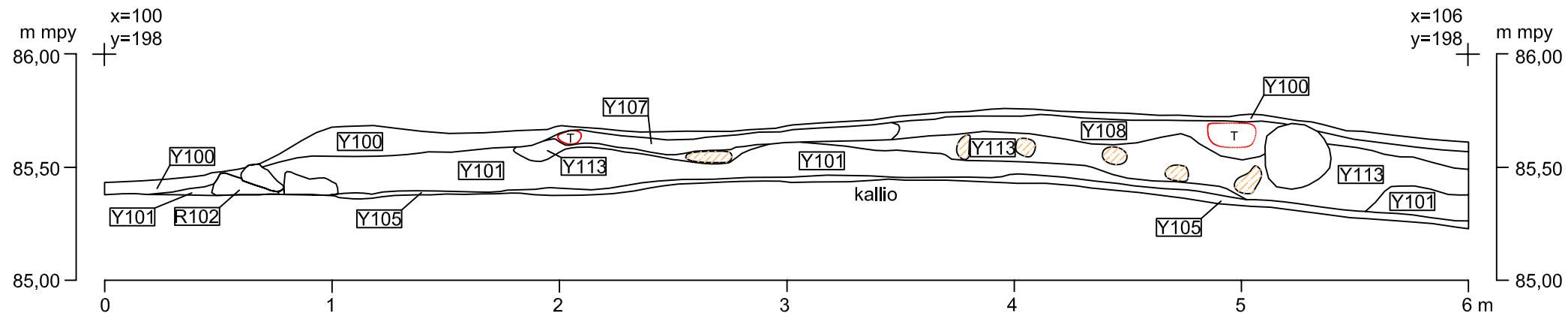

<p>RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 1 N-S suuntainen puu (R114), N-päädyn E-profilii R114, Y101, Y105 Mk 1:5</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl 2006 Puht.piirt. Andreas Koivisto 2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p> <p style="text-align: center;">Kartta 7</p>

N-profiili

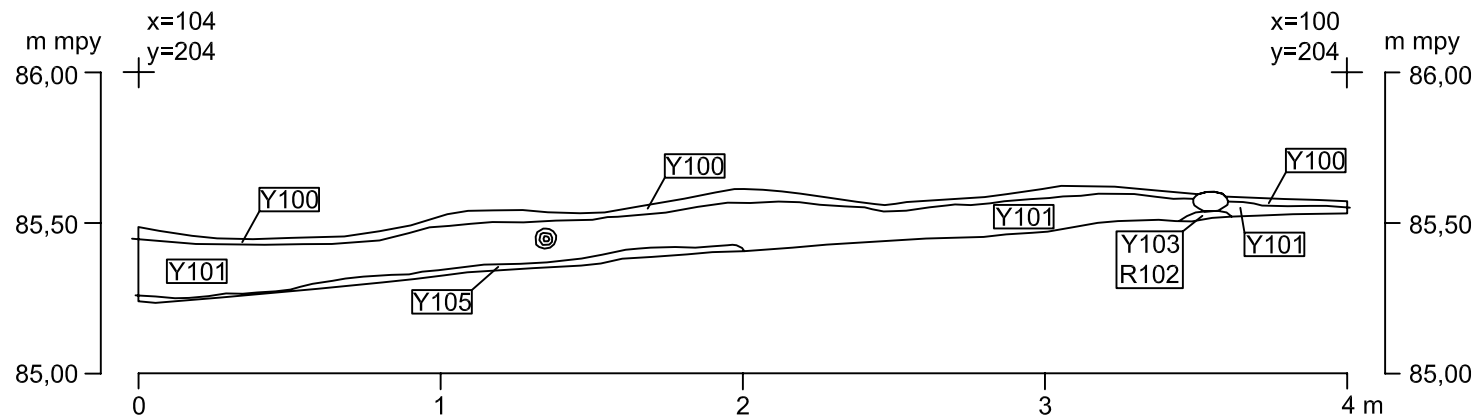

W-profiili

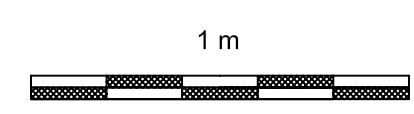
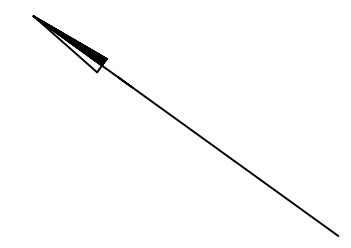
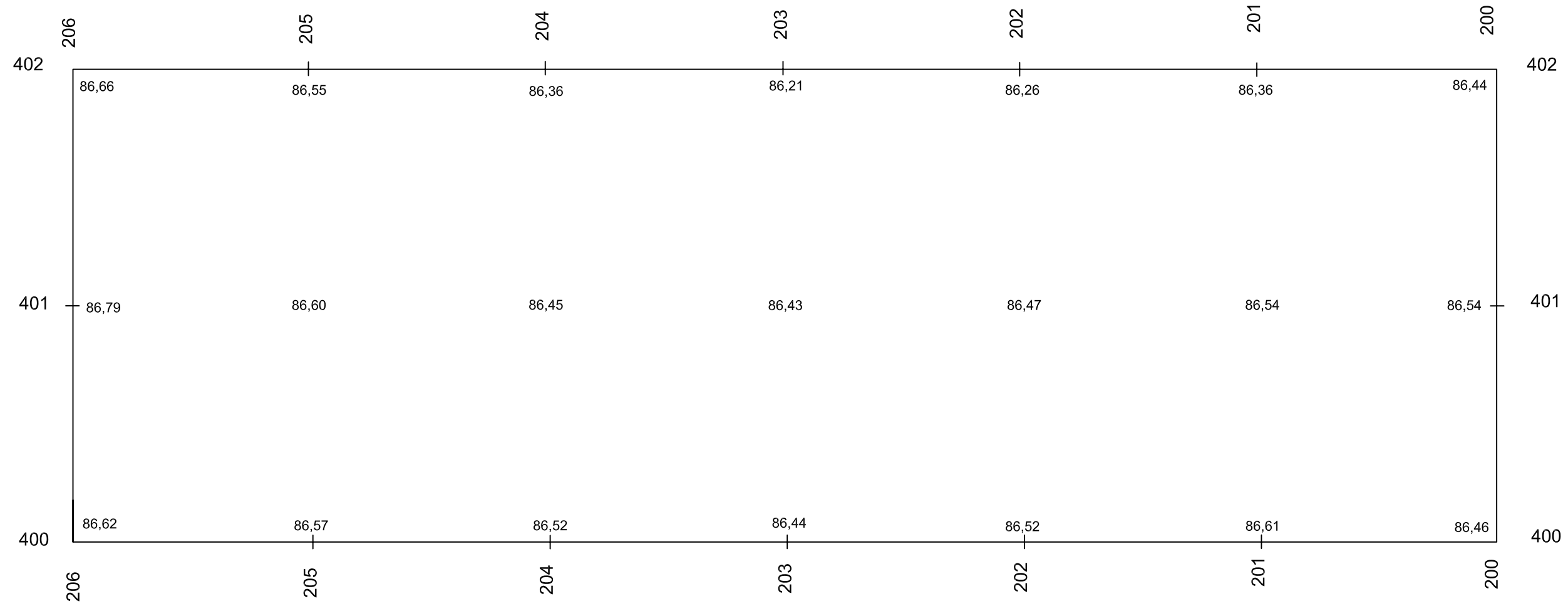

- Y100 - Turve/pintamaa
- Y101 - Hiekkatäytemaa
- Y103 - R102:n alainen savi/hiesu
- Y105 - Tumma nokimaa
- Y107 - Tiilensekainen hiekka
- Y108 - Vaalea hiesun/saven-sekainen hiekka
- Y113 - R112 liittyvä tiilen- ja palaneen saven sekainen kova savi-/hiesumaa
- R102 - Kivijalka
- R110 - Terassin kivireuna (=R102)
- ⊖ - Tiilimurskaa
- ⊖ - Palanutta savea
- ⊖ - Lahonnutta puuta
- ⊙ - Juuri

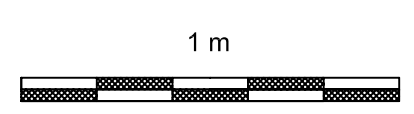
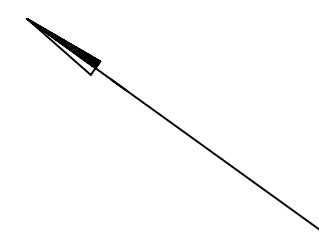
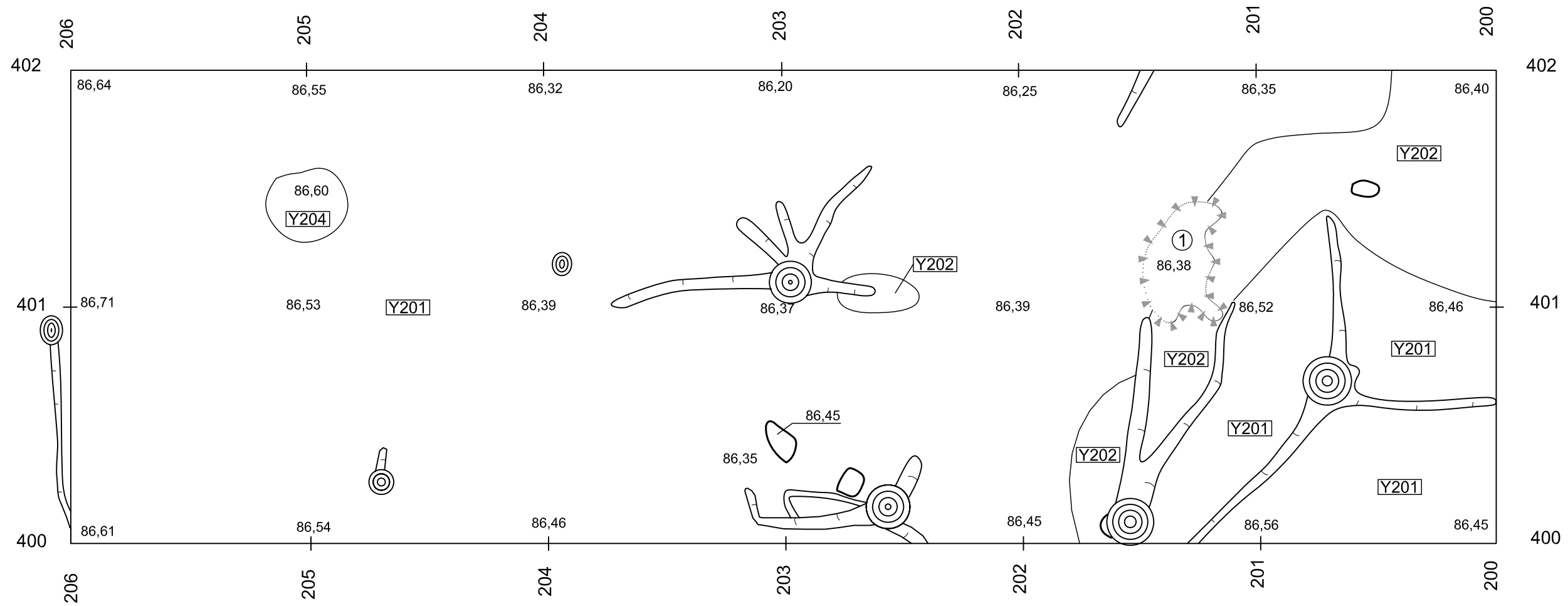
E-profiili

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 1 Kaivausalueen N,W ja E profiilit R102, R110 Y100, Y101, Y103, Y105, Y106, Y107, Y108, Y113 Mk 1:25
MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 8

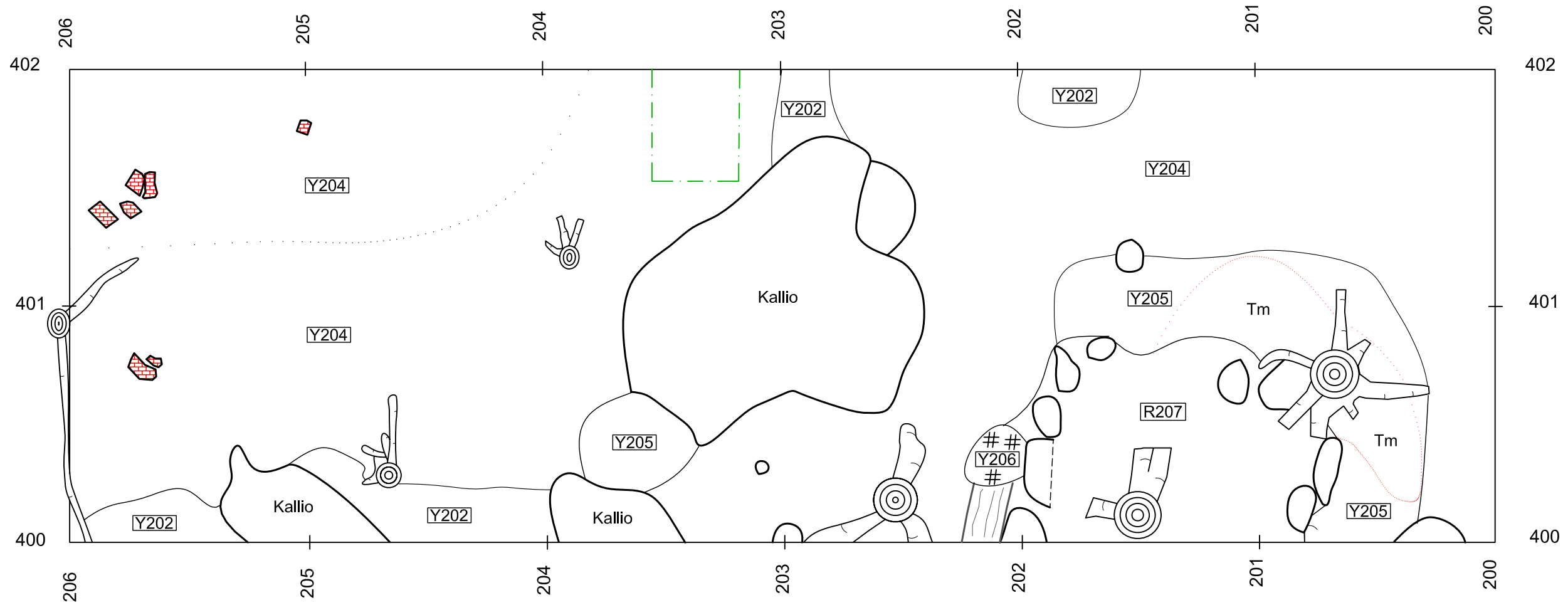

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Pintavaaitus Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 4.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 9

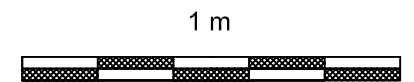
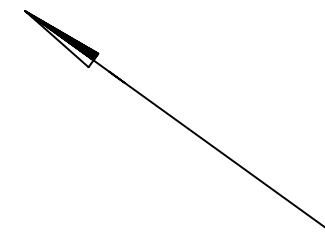

	Kivi		Vaaleanharmaa hiekka
	Puun poistamisessa syntynyt kuoppa		Vaalea, keltainen hiekka
	Kanto ja juuri		Vaalea savi, jonka pinta on palanut

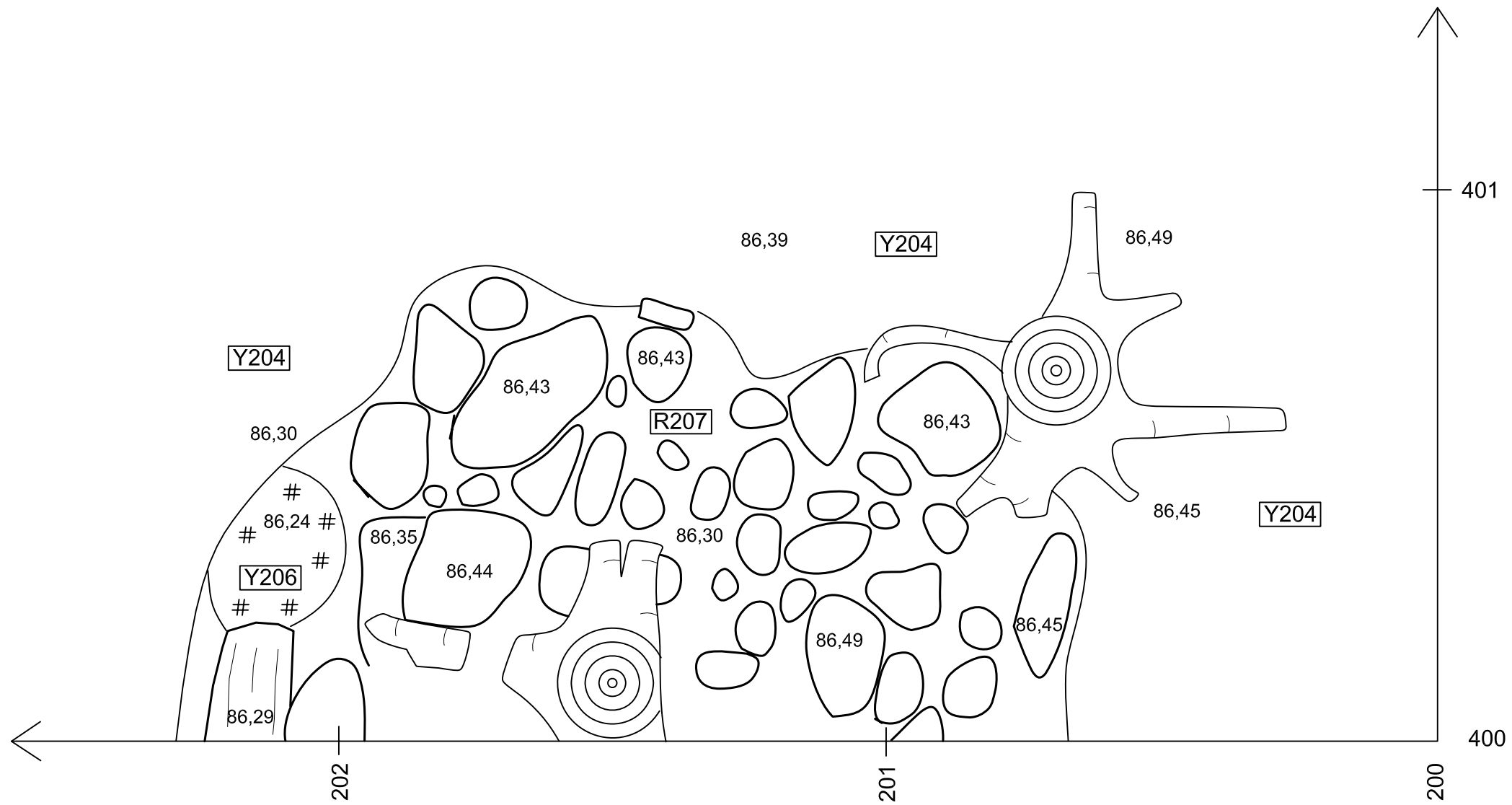
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Dokumentointitaso 1 Y201, Y202, Y204 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 5.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Kartta 10	

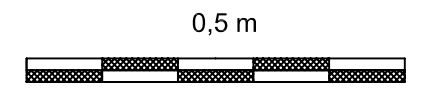
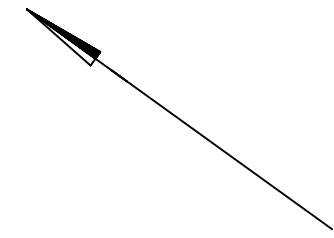
	Tiili		Vaalea, keltainen hiekka
	Puu, R207:1		Vaalea savi, jonka pinta on palanut
	Kivi		Kova tummanruskeaksi värjäytynyt savi
	Yksikön seassa runsaasti tiilimurskaa		Nokimaa
	Nokimaa		Uuni
	Savessa erottuva korkea reuna		Kanto ja juuri
	Myöhemmin kaivetun koekuoppa 2:n raja		

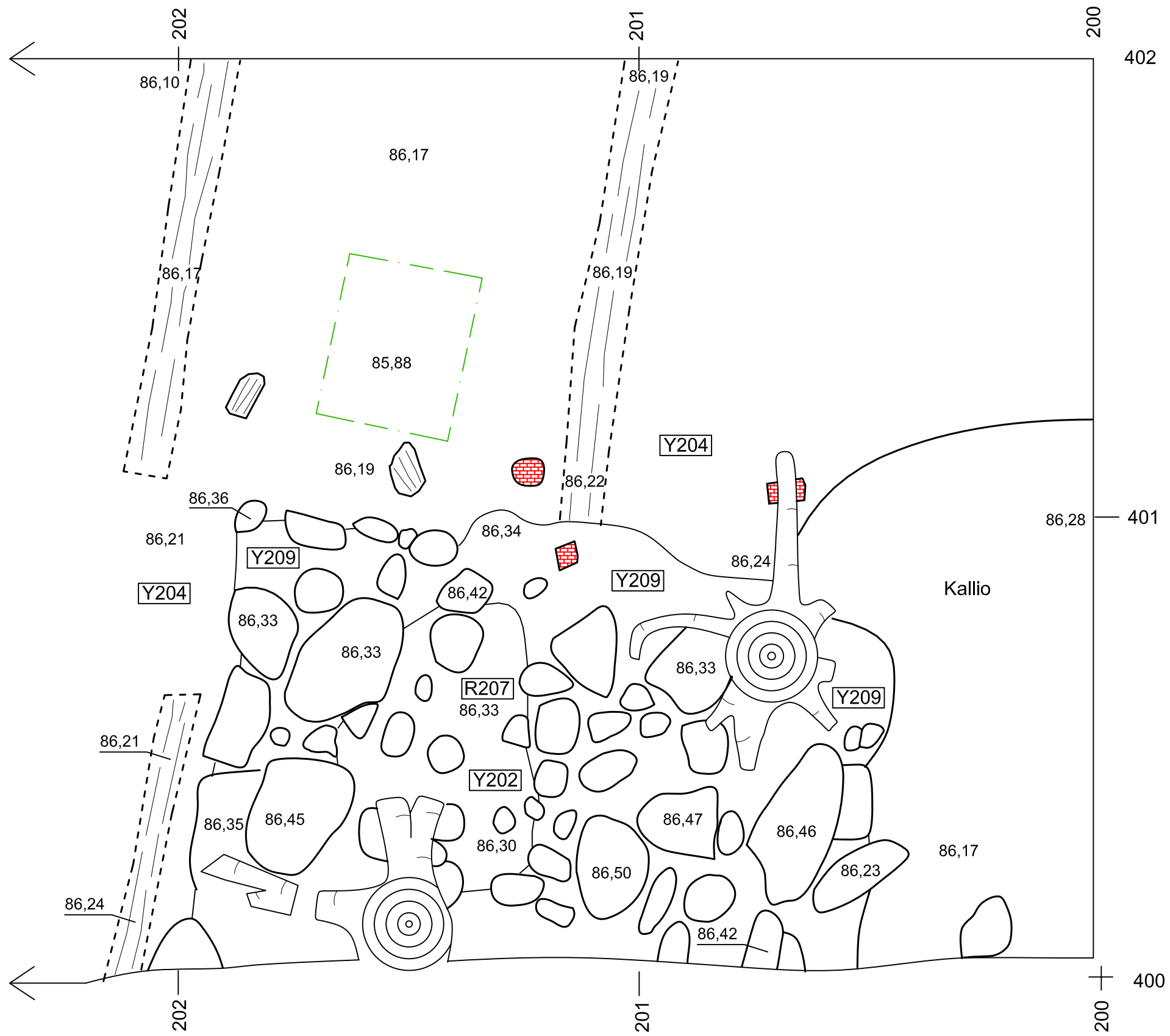
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Dokumentointitaso 2 R207, R207:1, Y202, Y204, Y205, Y206 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 17.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 11

- Puu R207:1
- Kivi
- Nokimaa
- Uuni
- Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Nokimaa
- Kanto ja juuri

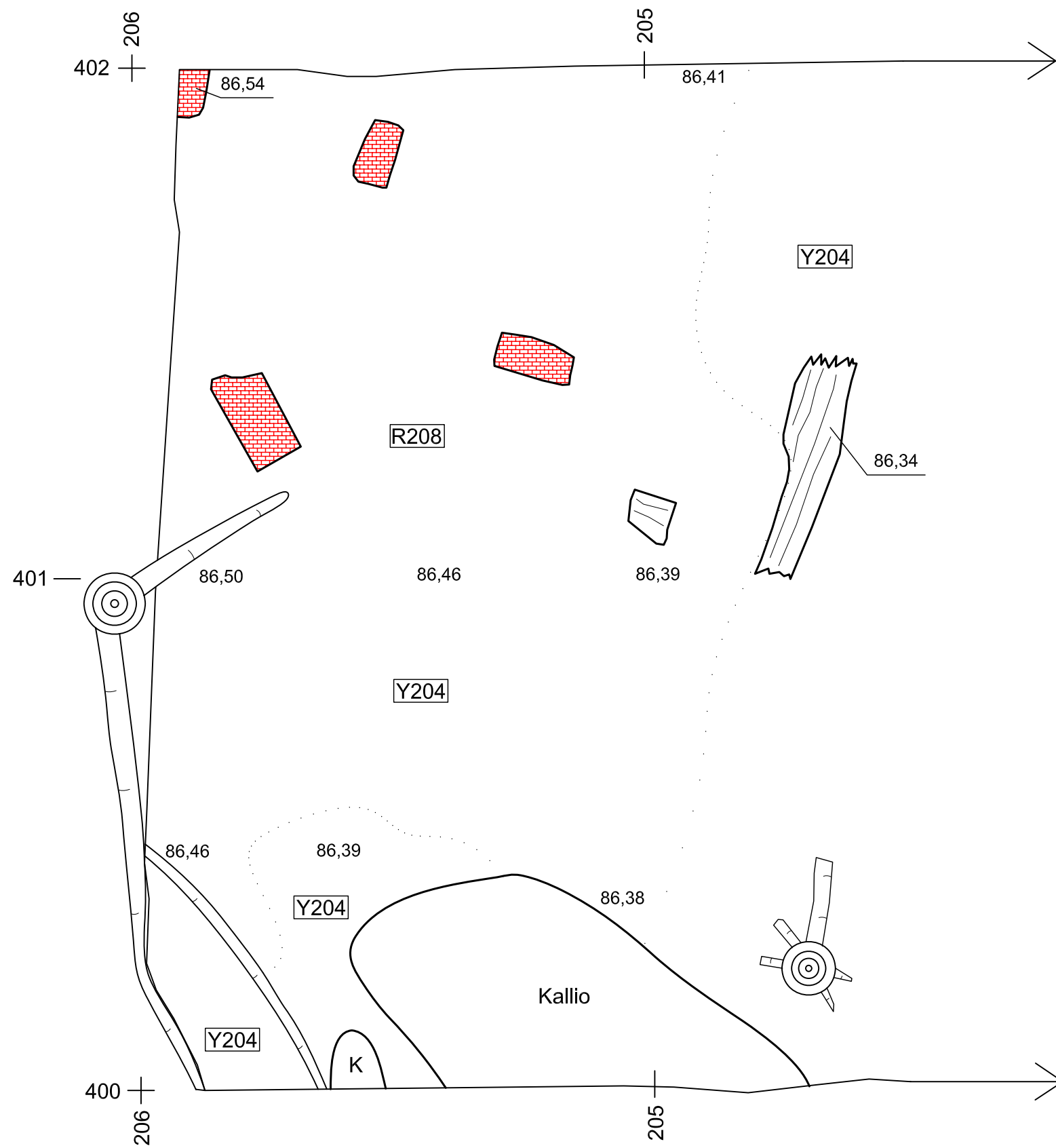

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 R207, dokumentointitaso 2 R207, R207:1, Y204, Y206 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 24.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 12

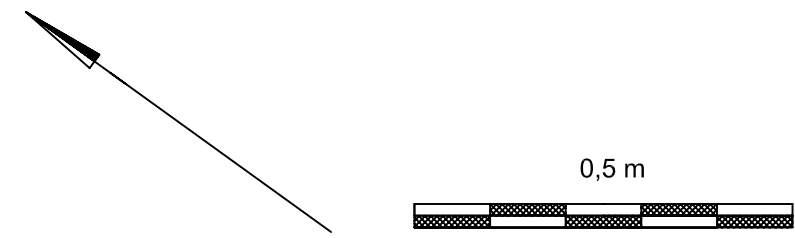

- Tiili
- Puu R207:1
- Puu, rajat epäselvät
- Kivi
- Myöhemmin kaivetun koekuoppa 3:n raja
- Uuni
- Vaalea, keltainen hiekka
- Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Harmaa savi, jonka pinta on palanut
- Kanto ja juuri

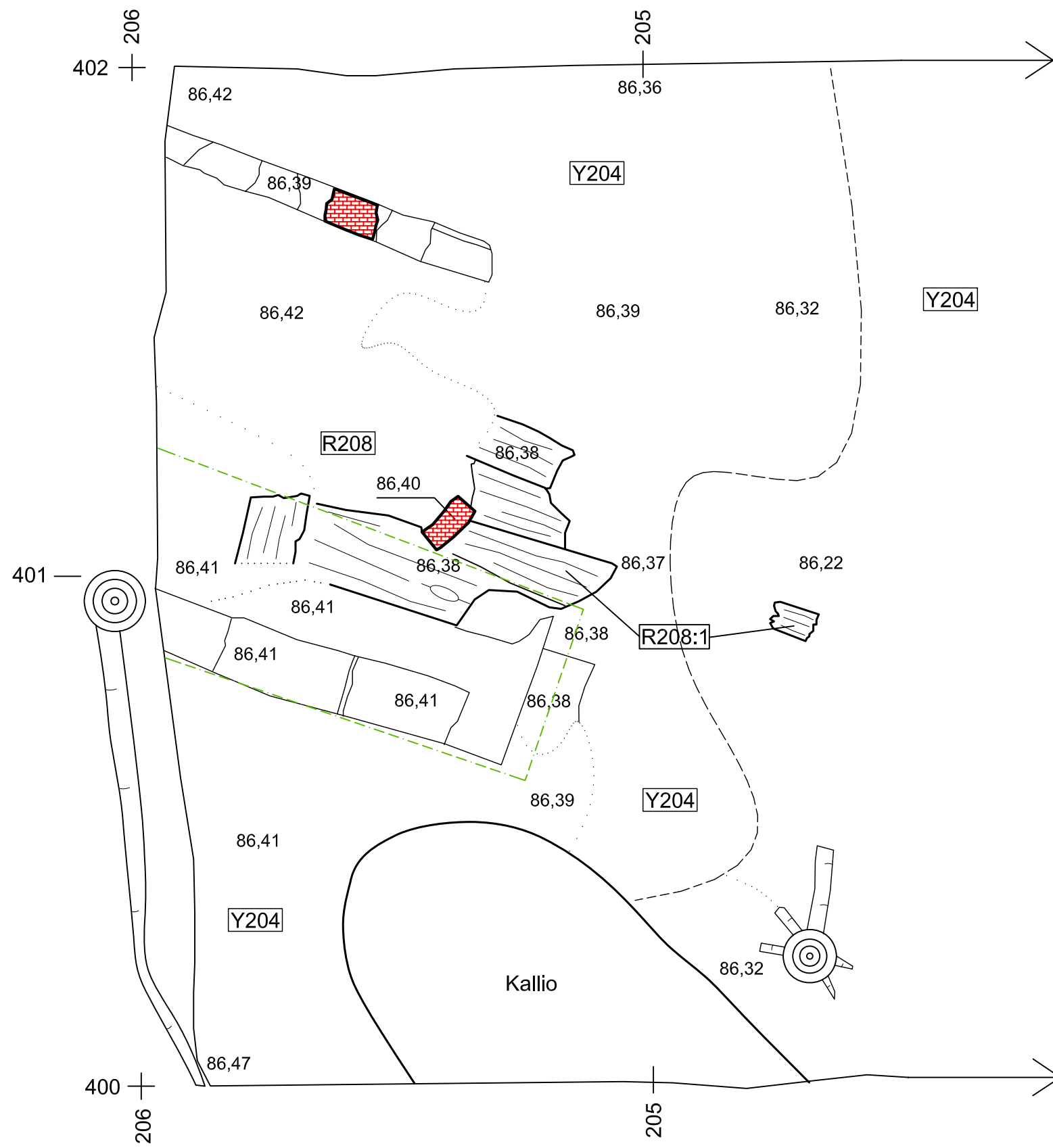
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 R207, dokumentointitaso 3 R207, R207:1, Y202, Y204, Y209 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 26.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 13

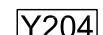

- Tiili
- Puu R208:1
- Savessa erottuva reuna
- R208 Uunin pohja
- Y204 Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- K Kivi
- Kanto ja juuri

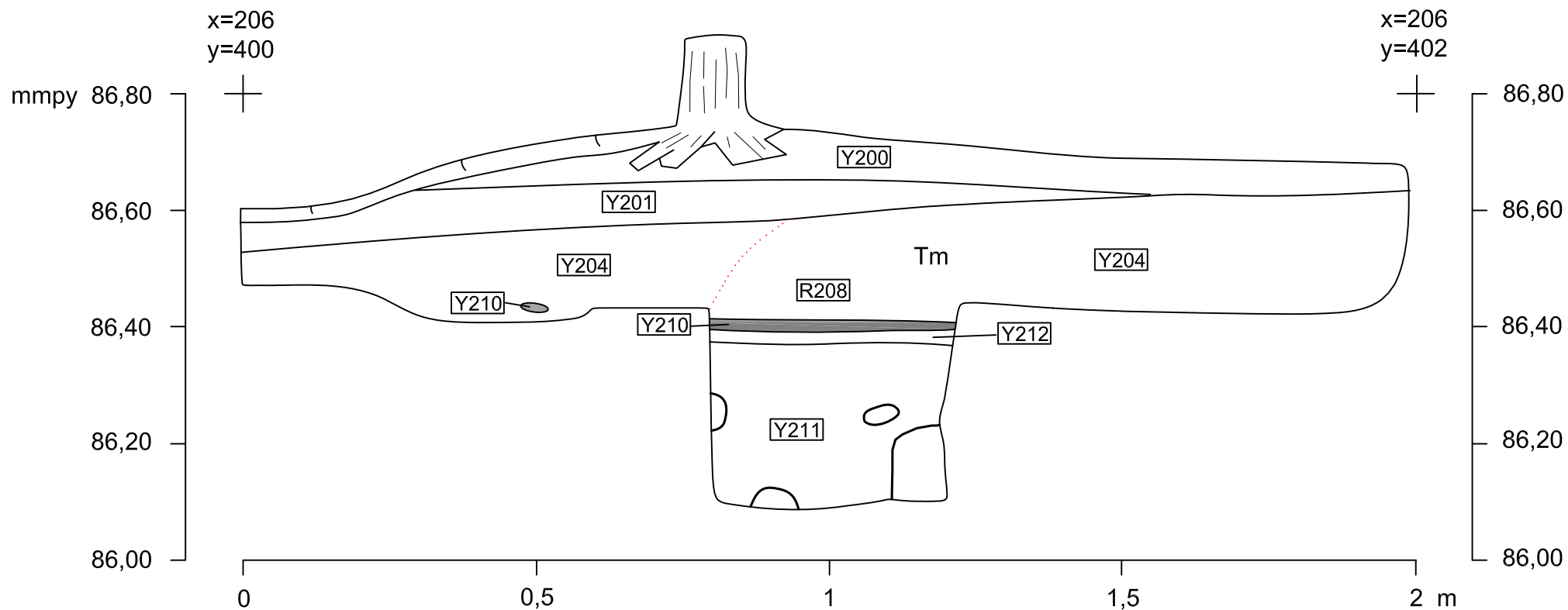

<p>RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 2 R208, dokumentointitaso 2 R208, R208:1, Y204 Mk 1:10</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 25.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 14</p>

- Tiili
- Puu R208:1
- Savessa erottuva selkeä kuvio
- Savessa erottuva jyrkkä reuna
- Savessa heikosti erottuva reuna
- Myöhemmin kaivetun koekuoppa 1:n raja
- Uunin pohja
- Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Kanto ja juuri

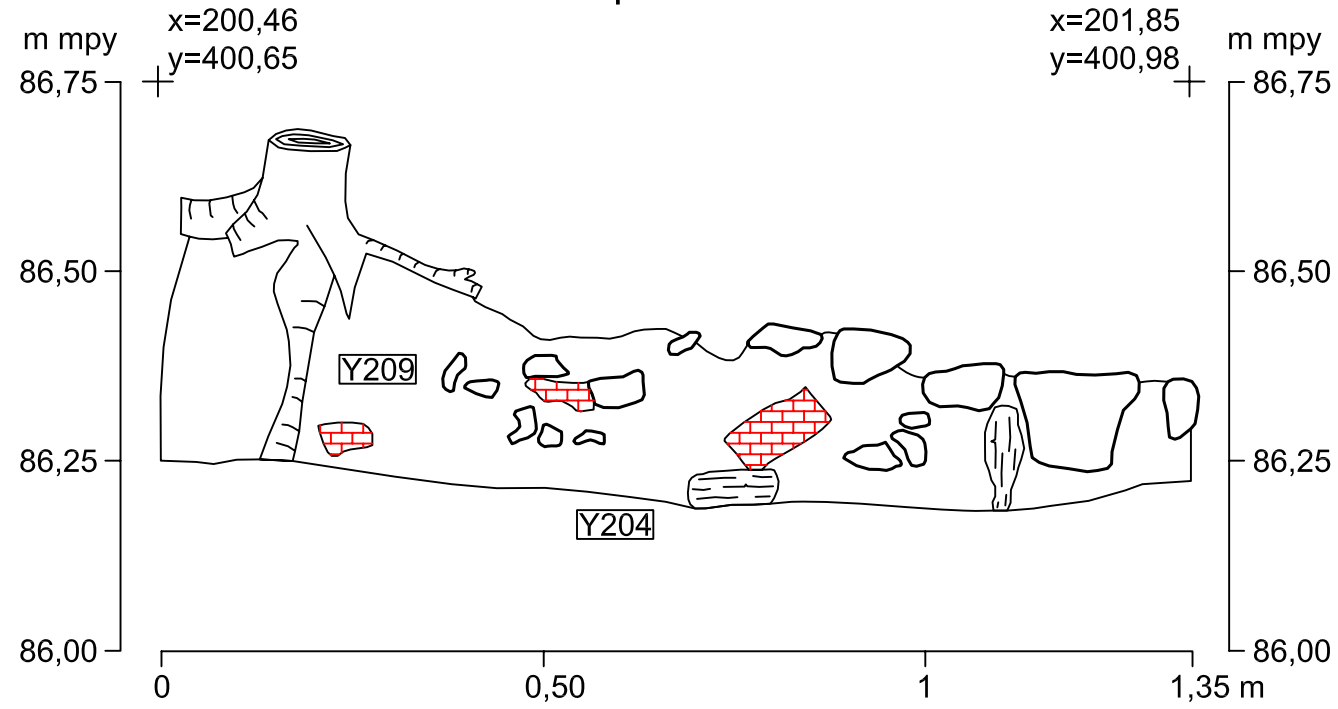
<p>RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 2 R208, dokumentointitaso 3 R208, R208:1, Y204 Mk 1:10</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 26.7.2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p>
<p>Puht.piiirt. J. Lagerstedt 2006</p>	<p>Kartta 15</p>

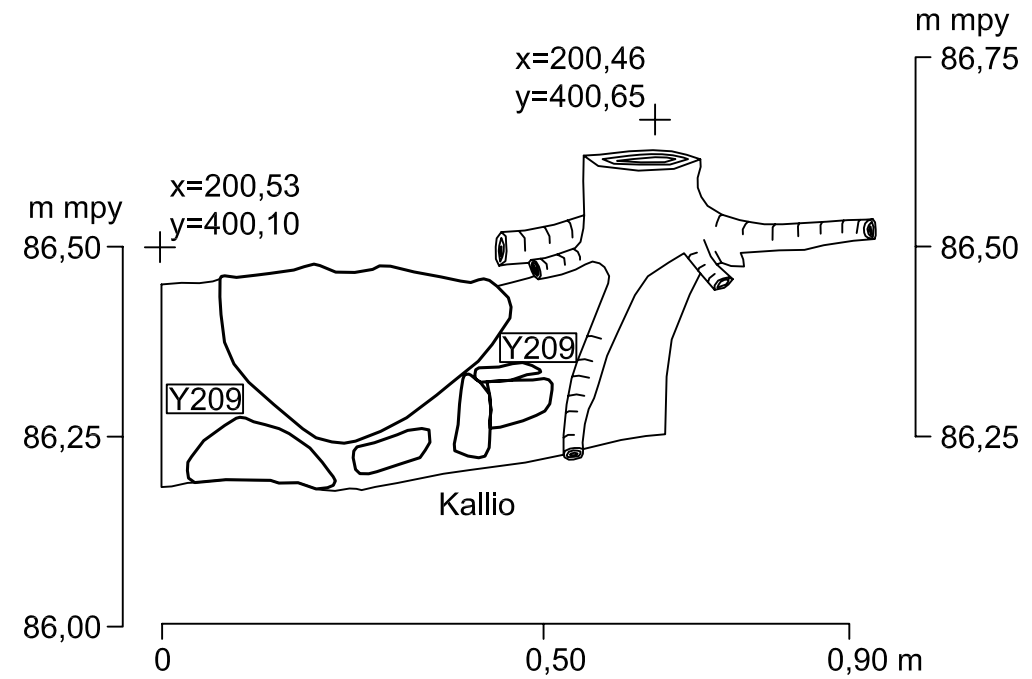
- Kivi
- Uuni
- Turve / pintamaa
- Vaaleanharmaa hiekka
- Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Nokimaa
- Kellanuskea hiekka, jonka seassa on kiviä
- Huuhtoutumiskerros
- Tm Yksikön seassa on runsaasti tiilimurskaa

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Pohjoisprofiili R208, Y200, Y201, Y204, Y210, Y211, Y212 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 27.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 16

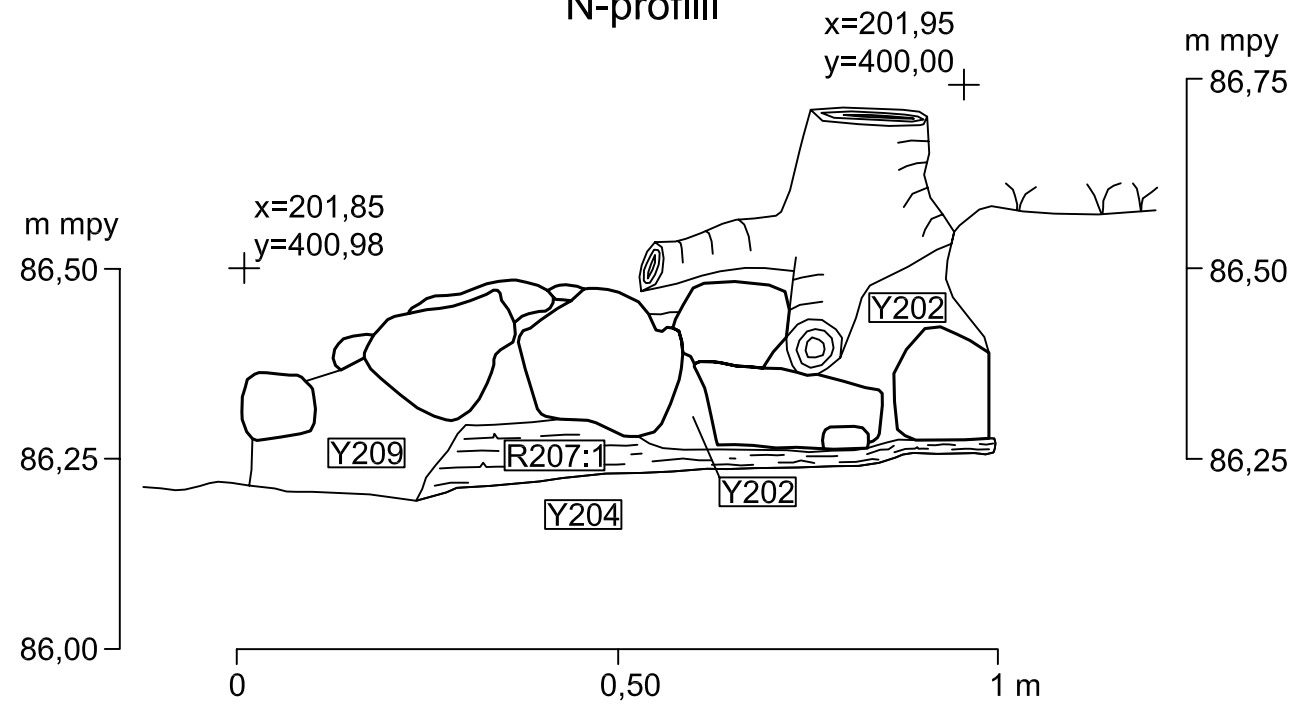
E-profiili

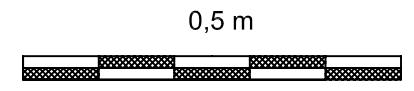
S-profiili

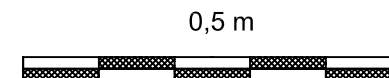
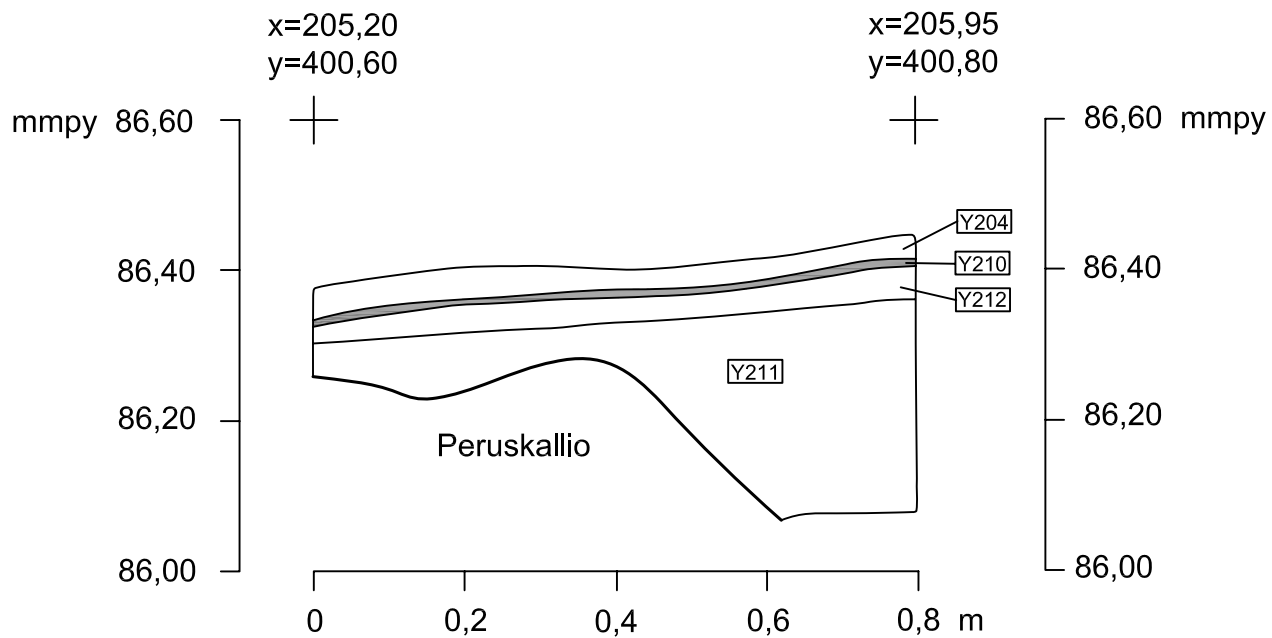
N-profiili

- - Kivi
- - Tiili
- - Puu
- Y202 - Vaalea, keltainen hiekka
- Y204 - Harmaa savi, jonka pinta on palanut
- Y209 - Vaalea savi, jonka pinta on palanut

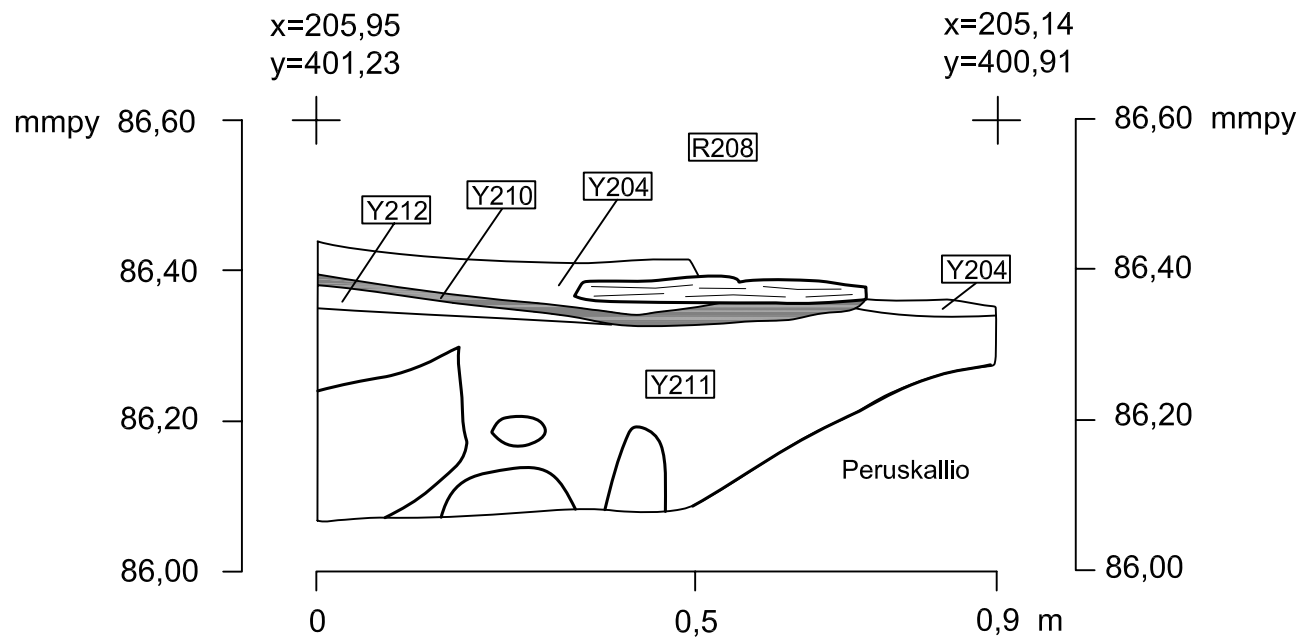

<p>RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 2 R207 E, S ja N-profiilit Y202, Y209 Mk 1:10</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Ulrika Rosendahl 2006 Puht. piirt. Andreas Koivisto 2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 17</p>

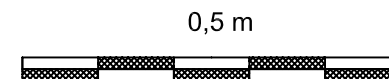

- Y204 Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Y210 Nokimaa
- Y211 Kellanuskea hiekka, jonka seassa on kiviä
- Y212 Huuhtoutumiskerros

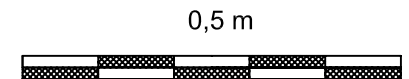
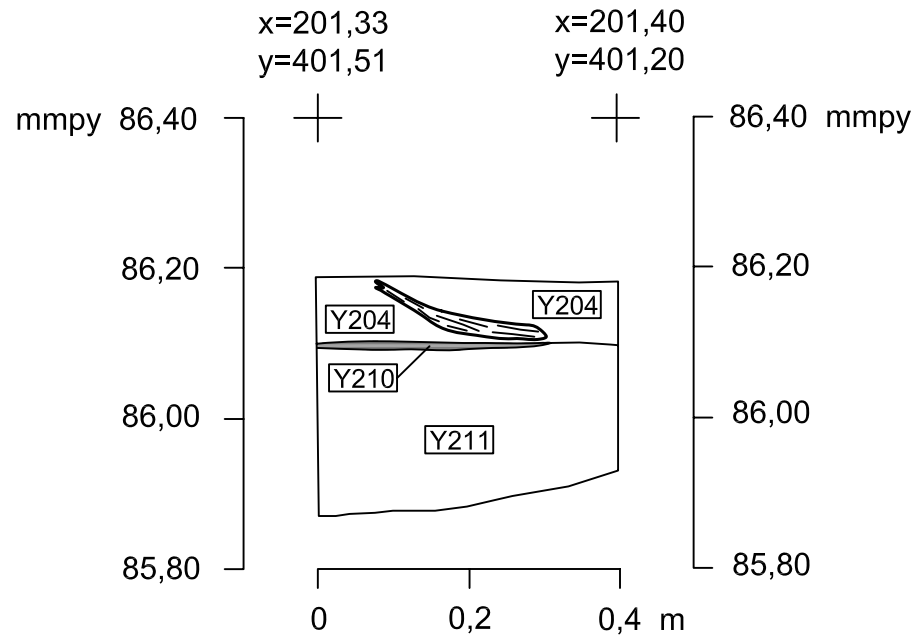
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Koekuoppa 1, länsiprofiili Y204, Y210, Y211, Y212 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 26.7.2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	Kartta 18

- Puu R208:1
- Kivi
- Uunin pohja
- Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Nokimaa
- Kellanuskea hiekka, jonka seassa on kiviä
- Huuhtoutumiskerros

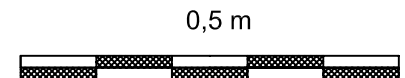
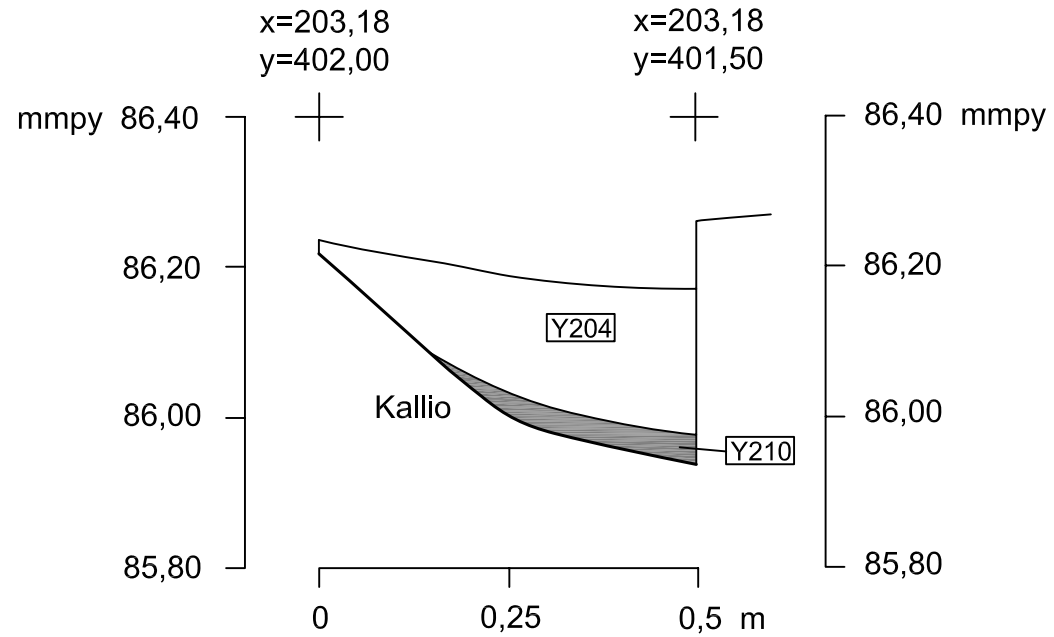

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Koekuoppa 1, itäprofiili R208, R208:1, Y204, Y210, Y211, Y212 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 26.7.2006 Puht,piirt, J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 19

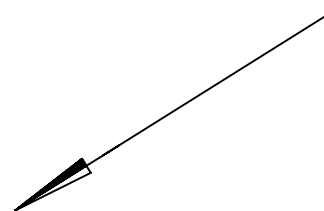
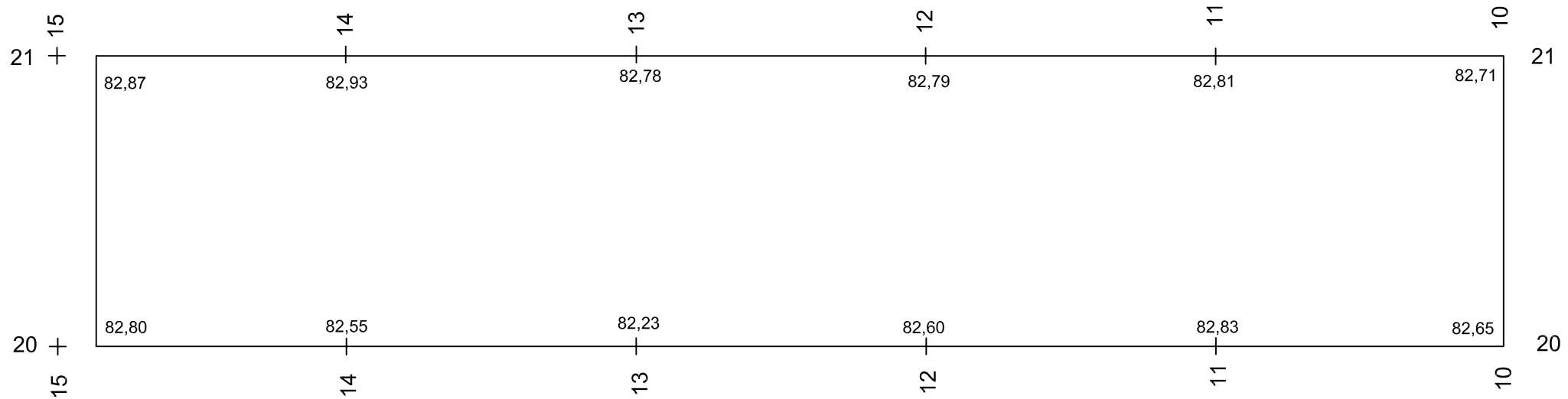
- Puu R207:1
- Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Nokimaa
- kellanruskea hiekka, jonka seassa on kiviä

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Koekuoppa 2, eteläprofiili R207:1, Y204, Y210, Y211 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 26.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 20

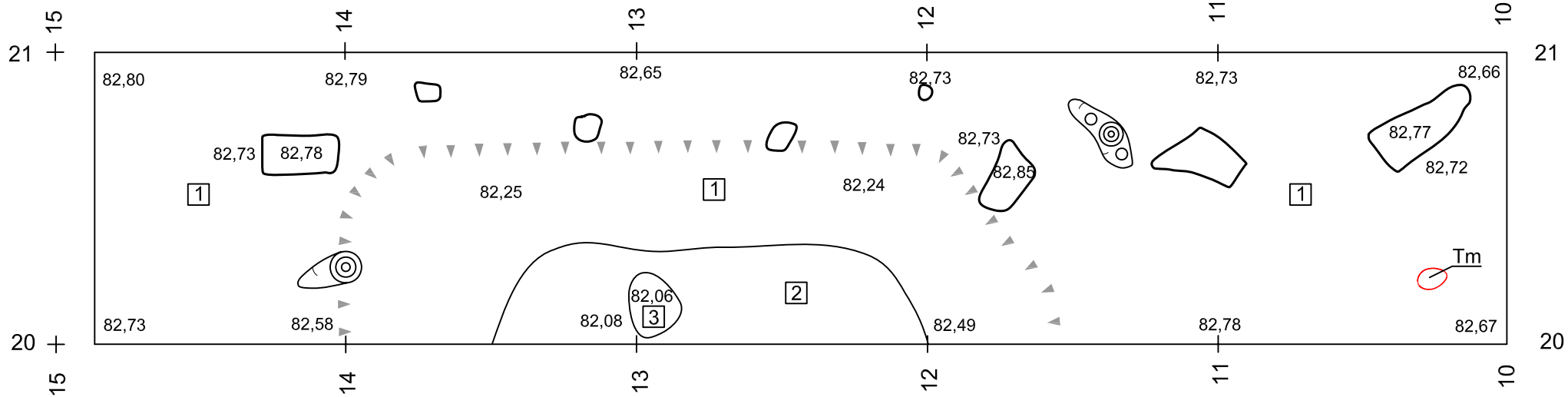

- Y204 Vaalea savi, jonka pinta on palanut
- Y210 Nokimaa

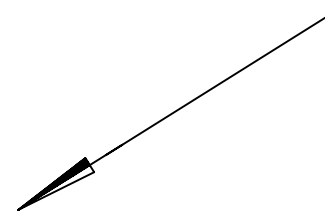
RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 2 Koekuoppa 3, eteläprofiili Y204, Y210 Mk 1:10
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 26.7.2006 Puht,piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 21

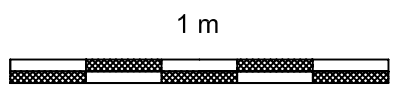
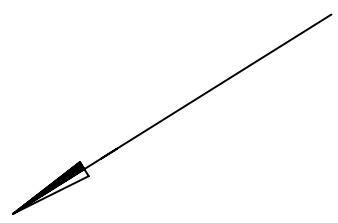
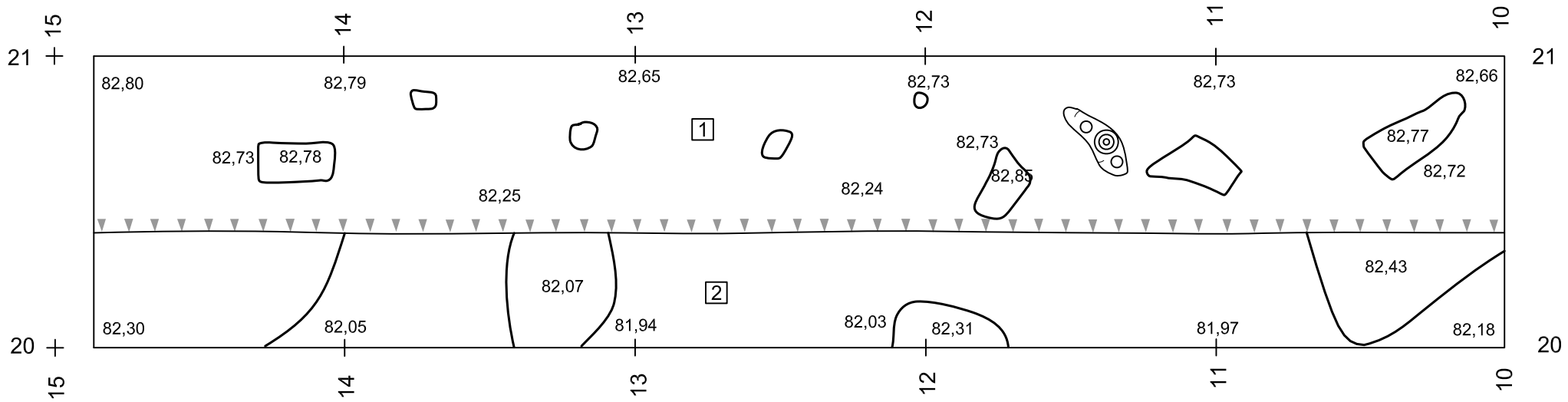
<p>RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006</p>	<p>Alue 3 Pintavaaitus Mk 1:20</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 4.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 22</p>

- Kivi
- Yksikön seassa runsaasti tiilimurskaa
- Jyrkkä reuna
- Vaaleanruskea hiekka
- Tummanruskea hiekka
- Tumma hiekka, seassa hiiltä
- Kanto ja juuri

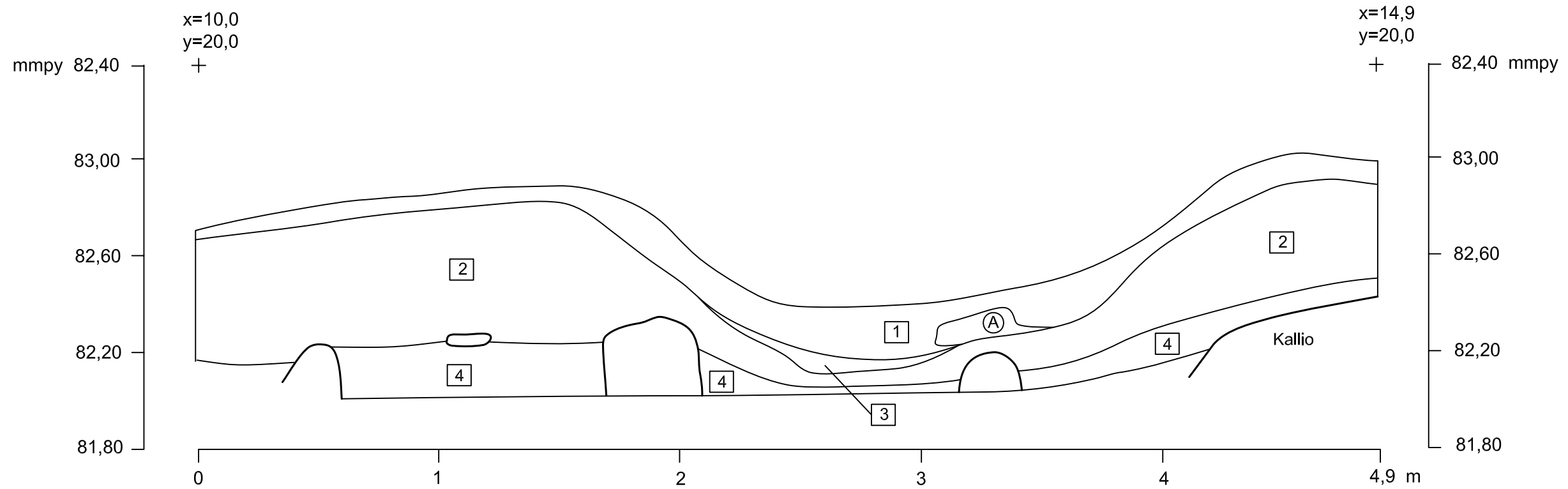

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 3 Dokumentointitaso 1 Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 7.7.2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	Kartta 23

- Kivi
- Jyrkkä reuna
- Vaaleanuskea hiekka
- Vaaleanuskea savi
- Kanto ja juuri

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 3 Dokumentointitaso 2 (pohja) Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 13.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 24

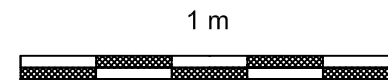
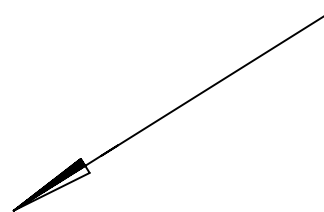
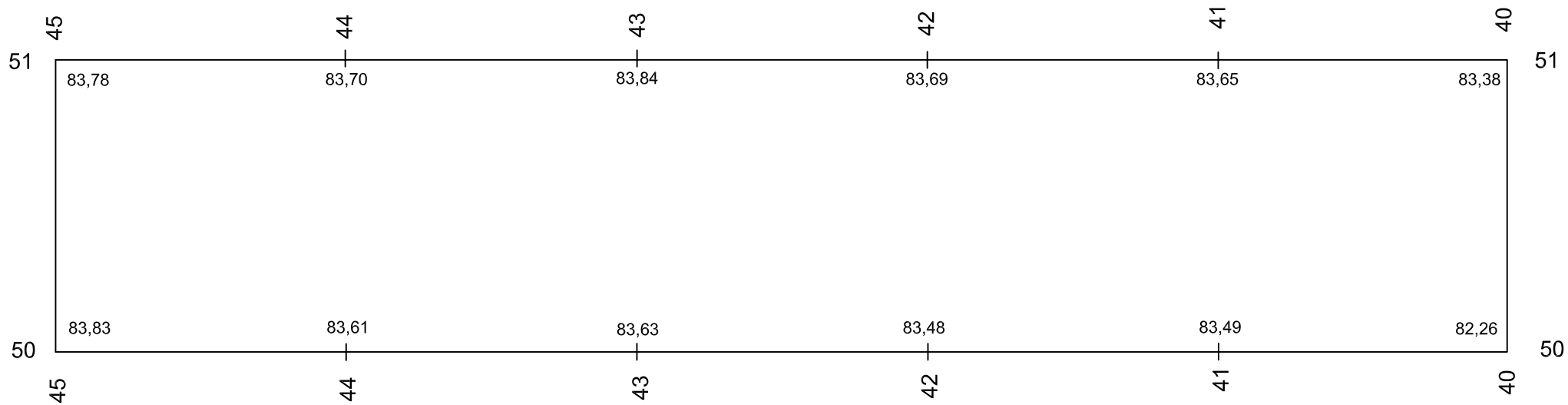

1 m

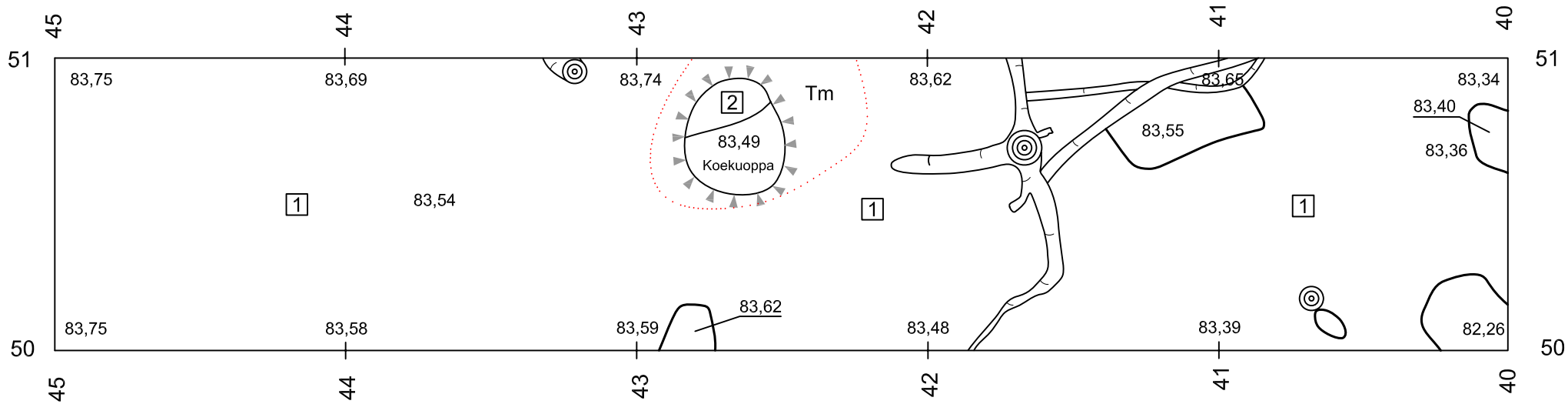

- Kivi
- Ⓐ Jätteitä: muovia, lasia, metallia
- 1 Turve / pintamaa
- 2 Vaaleanruskea hiekka
- 3 Tummanruskea hiekka, seassa hieman multaa
- 4 Vaaleanharmaa savi

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 3 Länsiprofiili Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 12.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 25

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 4 Pintavaaitus Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 10.7.2006 Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	MUSEOVIKASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 26

Kivi

Jyrkkä reuna

Yksikön seassa runsaasti tiilimurskaa

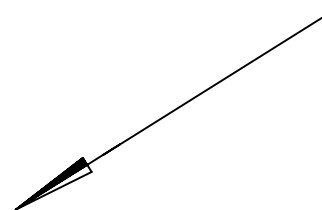
Tummanruskea hiekka

Vaaleanharmaa hiekka, seassa runsaasti savea

Kanto ja juuri

1 m

RUOKOLAHTI Kukonharjun kanava V.-P. Suhonen 2006	Alue 4 Dokumentointitaso Mk 1:20
MITTAUSDOKUMENTOINTI John Lagerstedt 10.7.2006	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Puht.piirt. J. Lagerstedt 2006	Kartta 27